

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: office@ccdab.ro**Director:****Prof. Vasilca Doina Carmen****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Jude Laurențiu, prof. Nandrea Maria, ing. ec. Onișoru Viorica**Colaboratori:** insp. gen. prof. Dărămuș Eugenia Marcela

lector univ. dr. Scheau Ioan

Tehnoredactare: aj. analist programator Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

Derularea Proiectului CRED în semestrul I, an școlar 2019 – 2020 în județul Alba – Prof. Nandrea Maria	3
Studiu istoric privind implicarea Astrei din Aiud în organizarea marii Uniri de la 1 Decembrie 1918 – Prof. Voicu Corina Valentina	4
Teatrul de păpuși – activitate opțională – follow up pentru proiectul Erasmus+ KA2 „Să jucăm viața pe scena educației” – Prof. Huștiuc Nicoletta	6
„Sportul pentru toți” – educația pentru viață – Prof. Kerekes Ferenc	8
Disciplina de studiu din perspectiva didacticii specialității prin prisma aplicării curriculumului național – Înv. Marc Aurica	10
Strategiile de mindsight și dezvoltarea personală continuă pentru copii, adolescenți și adulți – Prof. Pârțilă Dorina, prof. Tutuian Luminița Maria	12
Cerințele și condițiile unui parteneriat educațional reușit – Prof. înv. primar Bîte Aniela Ioana	14
Rolul preotului, al familiei și al profesorului de religie în educația religioasă a elevului – Prof. Fugaciu Gheorghe Răzvan	15
Evaluarea electronică prin formulare google – Prof. Simu Alexandru, prof. Simu Carmen Mariana	17
Abilitățile sociale în reușita personală și profesională – Prof. înv. primar Maniu Valeria Angela	19
Studiu – Utilizarea mijloacelor audio – vizuale pentru eficientizarea procesului de învățământ – Prof. înv. primar Gligor Dana	20
Proiect de activitate integrată – Prof. înv. preșcolar Balea Livia Valentina	23
Modalități de realizare a educației patriotice în grădiniță „Român ca tine sunt și eu” – Prof. înv. preșcolar Paven Rodica	27

Proiectarea și organizarea activităților didactice – Prof. Pașca Adriana	29
Despre igiena aerului (III) – Prof. Poptelecan Călin	30
Natura, dragostea mea, pentru o viață sănătoasă – Prof. Turcu Iuliana	31

DERULAREA PROIECTULUI „CURRICULUM RELEVANT, EDUCAȚIE DESCHISĂ PENTRU TOȚI - CRED” ÎN SEMESTRUL I, AN ȘCOLAR 2019-2020 ÎN JUDEȚUL ALBA

Prof. Nandrea Maria - Expert local implementare și certificare

Proiectul „Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți - CRED” cod SMIS 2014+:118327, furnizat de Ministerul Educației Naționale, derulat la nivel regional de către Casa Corpului Didactic Brașov, iar la nivel local de către Casa Corpului Didactic Alba.

La nivel primar este acreditat programul Cred-curriculum relevant, educație deschisă pentru toți. Formare nivel II – învățământ primar; categorie: 1; Tip de competențe: 1.a; Domeniu tematic: 3 cu nr. OM de acreditare/data: 3997/14.05.2019; Durată acreditare/perioadă acreditare: 5 ani /2019 – 2024.

La nivel gimnazial este acreditat programul Cred-curriculum relevant, educație deschisă pentru toți. Formare nivel II – învățământ gimnazial; categorie: 1; Tip de competențe: 1.a; Domeniu tematic: 3, Nr. OM de acreditare/data: 4737/09/08.2019; Durată acreditare/perioadă acreditare: 5 ani /2019 – 2024.

Ambele programe de formare au 120 ore (60 ore față în față și 60 ore on - line) – 30 credite profesionale transferabile.

În județul Alba, în semestrul I al acestui an școlar, programul s-a derulat astfel:

CICLUL PRIMAR

Seria 1 – 2 grupe au derulat activitățile în locația Colegiul Național „Bethlen Gabor” Aiud, în perioada 07.09 - 21.10.2019, iar evaluarea finală a avut loc în 26.10.2019. La această serie au finalizat programul 49 cadre didactice. Formatorii acestei serii au fost prof. Moldovan Dana și prof. Hațegan Comșa Marilena.

Seria 2 – 2 grupe derulează activitățile în locația Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia în perioada 26.10 – 16.12.2019, iar evaluarea finală va avea loc în 21.12.2019. La această serie au finalizat programul 50 cadre didactice. Formatorii acestei serii sunt prof. Bărbuleț Narcisa – Ioana și prof. Borza Monalisa Mirela.

Seria 3 – 2 grupe derulează activitățile în locația Școala Gimnazială „Simion Bărnuțiu” Tiur- Blaj în perioada 09.11 – 13.01.2020, iar evaluarea finală va avea loc în 18.01.2020. La această serie au finalizat programul 43 cadre didactice. Formatorii acestei serii sunt prof. Moldovan Dana și prof. Hațegan Comșa Marilena.

CICLUL GIMNAZIAL

Seria 1 – grupa cadrelor didactice cu specializarea limba și literatura română au derulat activitățile în locația Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia, în perioada 08.10 - 26.11.2019, iar evaluarea finală a avut loc în 03.12.2019. La această grupă au finalizat programul 23 cadre didactice.

–grupa cadrelor didactice cu specializarea limba și literatura franceză au derulat activitățile în locația Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia, în perioada 08.10 - 26.11.2019, iar evaluarea finală a avut loc în 05.12.2019. La această grupă au finalizat programul 23 cadre didactice.

Formatorii acestei serii au fost prof. Vasilca Doina Carmen și prof. Popoviciu Corina.

Seria 2 – 2 grupe cu cadre didactice cu specializarea matematică au derulat activitățile în locația Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia, în perioada 26.10 - 16.12.2019, iar evaluarea finală are loc în 21.12.2019. La aceste grupe au finalizat programul 42 cadre didactice.

Formatorii acestei serii sunt prof. Oțelea Mariana și prof. Hodor Maria.

STUDIU ISTORIC PRIVIND IMPLICAREA ASTREI DIN AIUD ÎN ORGANIZAREA MARI UNIRI DE LA 1 DECEMBRIE 1918

Prof. Voicu Corina Valentina, Liceul Tehnologic Aiud

Data de 1 decembrie 1918, reprezintă pentru noi, românii, împlinirea idealului de o viață! Pentru asta au luptat strămoșii noștri, asta au scris generații de cronicari, istorici, poeți sau scriitori, la asta au visat și pentru asta au luptat timp de secole românii!

În spatele dorinței naționale, a stat lupta zilnică, a unor oameni, unii celebri precum Iuliu Maniu și Gheorghe Pop de Băsești, alții mai puțin celebri precum ardelenii: Ovidiu Hulea, Suci Candin, Bedeleu Iustin Savadin.

Sfatul Național Român din municipiul Aiud era format din 47 de membri, printre care regăsim protopopi și preoți, care sunt chemați în data de 4 noiembrie 1918, la întrunirea Comitetului. Ei sunt de acord cu revendicările naționale formulate și hotărăsc formarea unor consilii naționale în fiecare localitate din împrejurimile Aiudului.

Consiliile erau conduse de localnici patrioți precum:

- Suci Candin din Măgina
- Maxa Vasiliu din Gârbova
- Pop Iosif din Geomal

Foștii militari din zona Aiudului au fost mobilizați în fruntea unor gărzi naționale.

Un rol important l-a jucat și Asociațiunea culturală, ASTRA care a reușit să sensibilizeze prin acțiunile întreprinse conștiința națională a transilvănenilor și să lupte pentru răspândirea în toate colțurile Transilvaniei a dorinței de unire.

Despărțământul Aiud era nou format și dornic de afirmare în lupta pentru recunoașterea drepturilor naționale ale românilor din Ardeal. Protopopul Maior Ioan a fost desemnat responsabil cu societatea culturală care cuprindea populația din orașul Aiud dar și din Teiuș, sau localitățile aparținătoare. Nu este întâmplător faptul că majoritatea celor desemnați cu organizarea evenimentelor sunt teologi, preoți, avocați, învățători sau profesori, oameni educați având o formare intelectuală și o dragoste puternică față de istorie și tradiție. Lupta lor eroică pentru unire a făcut ca peste o sută de ani să putem sărbătorii cu fast și mândrie în suflet idealul realizat de ei cu sacrificii enorme.

Membri ASTRA, conform actului de înființare din 1907, sunt cei care coordonează direct acțiunile din zona Aiudului, acțiuni menite să ajute la înfăptuirea Marii Uniri:

- președinte: protopop Maior Ioan
- avocat Dr. G. Simon
- preot Suci Candin, Benic
- preot Marcu Simon, Gârbova
- secretar Crișan Cornel, învățător în Teiuș
- casier Rațiu Gavril, protopop în Teiuș
- controlor Iliescu Irimie, preot

În data de 24 noiembrie 1918 au avut loc alegeri pentru a desemna participanții delegați cu drept de vot la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia. Contextul în care erau desemnați era accentuat de amplificarea manifestărilor revoluționare în aproape toate localitățile din zonă. Oamenii porneau cu mic, cu mare, să fie prezenți la Alba Iulia în cea mai importantă zi din viața lor și din istoria noastră de români.

Printre cei numiți să participe ca delegați la Alba Iulia, la Marea Adunare cu caracter plebiscitar s-au aflat:

- Suci Candin, preot în localitatea Măgina
- Bedeleu Iustin Savadin, din Izvoarele, participă la organizarea evenimentului, fiind la dispoziția Consiliului Național Român Central

Entuziasmul Unirii a cuprins populația din toate localitățile, peste 98, astfel că, oamenii au pornit cu mic, cu mare, călare sau pe jos, în grupuri sau singuri, îndemnați de un singur gând: să fie

parte din istoria de la Marea Unire de la 1 decembrie 1918.

Grupurile înflăcărate de patrioți făceau parte din toate localitățile:

- Aiud, protopop Maior Ioan
- Cacova, preot Rațiu Traian, gardist Irimie Ioan, Teodor Ioan
- Izvoarele, Bedeleu Iustin, Simon George, plt.Vesa Aurel
- Vălișoara, învățător Indrei George, Sechel Teodor
- Poiana Aiudului, preot Filimon Gavrilă
- Măgina, Hagea Vasile, Avram Vasile

Entuziasmul general a cuprins toată populația română!

Puteai să vezi femei, copii, tineri, bătrâni, îmbrăcați în costume naționale și purtând steaguri tricolore, având cu ei table indicatoare ale comunelor sau ținuturilor din care făceau parte, îndreptându-se toți spre Alba Iulia. Pe fețele lor puteai să citești fericirea și nerăbdarea de a participa la un eveniment major, în ciuda frigului de afară. Să nu uităm totuși că era iarnă, fiind luna decembrie!

De-a lungul drumului de 30 de km li se adăugau pe parcurs alte grupuri de români, dornici să participe și ei la Marea Unire.

După parcurgerea drumului până la Alba Iulia, care se făcea mult mai rapid datorită entuziasmului și cântecelor patriotice care însoțeau mulțimea, la intrare în cetatea Bălgradului erau întâmpinați cu urarea:

„Bine ați venit în sfânta cetate de durere și slavă a neamului românesc!”

Orașul Alba Iulia a fost ales de către Consiliul Național Român Central, care avea sediul la Arad, din mai multe motive:

- la 1 nov 1599 Mihai Viteazul a intrat triumfător în Alba Iulia, orașul devenind capitală pentru o scurtă perioadă
- în același loc au fost jertfiți în urma condamnării Horia, Cloșca și Crișan

În Alba Iulia se întâlnesc peste 100.000 de persoane și 1228 de delegați, reprezentând toate cele 130 de cercuri electorale din cele 27 de comitate românești.

Rezoluția Unirii a fost citită de episcopul greco-catolic Hossu Iuliu la 1 dec 1918, orele 12!

În unanimitate s-a votat Unirea cu România. Astfel s-a format România Mare numită și „dodoloată” de către renumitul aiudean Ovidiu Hulea, participant la eveniment.

Trebuie să ne amintim cu recunoștință de toți eroii participanți la Marea Unire! Și în Aiud știm foarte bine să facem acest lucru. Astfel în data de 20 noiembrie 2018, pentru a sărbători 100 de ani de la Marea Unire, Primăria Municipiului Aiud a dezvelit o plăcuță comemorativă amplasată la intrarea în Primărie. Prezența foarte mare a aiudenilor la acest eveniment a consfințit dorința de a mulțumi după o sută de ani celor care au realizat Marea Unire!

Făuritori ai Marii Uniri din Municipiul Aiud
1918-2018

Discursul omagial al d-nei primar Badea Oana
20 noiembrie 2018

Bibliografie:

- https://ro.wikipedia.org/wiki/Iuliu_Hossu, consultată în data de 27.11.2017
- Keith Hitchins, Istoria României, Ed. Corint, 2005
- izvoare orale din zona Aiud

TEATRU DE PĂPUȘI-ACTIVITATE OPȚIONALĂ-FOLLOW UP PENTRU PROIECTUL ERASMUS+ KA2 „SĂ JUCĂM VIAȚA PE SCENA EDUCAȚIEI”

Prof. Huștiuc Nicoletta, Școala Gimnazială Nr. 3 Cugir

În acest an școlar la instituția la care lucrăm avem activitate opțională „Teatru pentru copii”, care cuprinde teatru de păpuși, de marionete, teatru de umbre, marionete pentru degete și multe alte activități legate de confecționarea recuzitei pentru spectacolele de teatru. În anul 2014 am participat la un atelier Grundvig în Franța de confecționare și utilizare a marionetelor și ceea ce am învățat am pus în practică în anii următori, astfel că în vara 2018 am participat la un Curs de formare pe metode teatrale în Croația, în cadrul Proiectului de Mobilitate Erasmus+ Acțiunea Cheie 1 Tales (To Act Life On Education Stage). La acest curs s-a pus accent pe metodologia Boal și teatrul celor opresați, dar relaționând totul la mediul școlar și respectiv preșcolar am adaptat ceea ce s-a potrivit din tot ce am învățat în această experiență minunată de învățare în străinătate, reușind să pun în practică acest minunat opțional pe care îl lucrez împreună cu preșcolarii.

Ceea ce e mai mult de lucru decât tot reprezintă confecționarea recuzitei, deoarece necesită timp și foarte multe resurse materiale, costuri, dar încet și cu drag le realizăm pe toate, astfel încât am reușit să corelăm totodată acest opțional, activitățile de follow up din cadrul proiectului concretizându-se într-un proiect etwinning „Travelling with fairytales/Călătorind cu povești”, proiect internațional etwinning unde suntem fondatori alături de Portugalia, iar parteneri avem din

Spania, România, Polonia și Turcia. În fiecare lună desfășurăm câte o poveste, pe care încercăm să o punem în scenă fie folosind teatrul de umbre, formă a teatrului cu care copiii s-au învățat și care le place, teatrul cu personaje, fie realizate din marionete, marionete pe degete sau simple personaje din carton sau plastificate.

În cadrul activității optionale am încercat să determin copiii să intre ei înșiși în pielea personajelor, astfel încât să se identifice cu unele dintre ele, dat fiind faptul că ei la această vârstă învață foarte multe prin imitație, sau să recunoască cu ce fel de personaj le-ar plăcea să se asemene, care este personajul lor preferat, ce calități are, care este personajul negativ, pozitiv, ce personaj nu le place din poveste, ce anume le-a plăcut cel mai mult din poveste. La un moment dat fiecare copil care dorește poate interpreta rolul unui personaj, iar ceilalți să fie auditoriul. De multe ori toți copiii vor să imite sau să redea rolul unui personaj, nu prea sunt copii care doresc să formeze spectatorii, dar încet, ei trebuie să înțeleagă faptul că spectacolele de obicei nu pot avea loc dacă nu există aceste două părți: actori și spectatori, și că fiecare la rândul său are obligații, îndatoriri și drepturi care trebuie respectate reciproc.

Pe parcursul trecerii timpului am observat, de la o poveste la alta, de la o temă la alta, faptul că interesul copiilor față de această formă de realizare a activităților crește, de multe ori ei solicitând chiar și atunci când nu avem activitate opțională teatru. Ei, copiii, într-o oarecare măsură, și l-au însușit și îl folosesc chiar și la activitățile de joc liber, ceea ce arată că acțiunea noastră are rezultate, astfel încât trebuie continuată pentru a avea rezultatul dorit.

„SPORTUL PENTRU TOȚI ” - EDUCAȚIA PENTRU VIAȚĂ SERBAREA SPORTIVĂ DIN CADRUL COLEGIULUI NAȚIONAL „BETHLEN GÁBOR” AIUD

Prof. Kerekes Ferenc, Colegiul Național „Bethlen Gábor” Aiud

Caracterul educativ al sportului, mai ales în ceea ce privește perioada adolescenței, este de netăgăduit.

Menținerea sănătății, obișnuința de a respecta reguli, disciplina, rolul estetic al sportului, contrabalansează aspectele nocive, tentațiile (alcoolul, țigările, drogurile etc.) specifice adolescenței. Mai trebuie menționată și constituirea sentimentului apartenenței la grup, ce are un rol deosebit în optimizarea relațiilor sociale. Activitatea sportivă presupune atât aspecte pozitive, cât și negative. Competiția sportivă evidențiază și rolul social al

sportului, care poate oferi modele de comportament pentru principalele subdiviziuni ale vieții sociale, politice, economice, etc.

Latura estetică a sportului are două cauze explicite: practică – evidențiată prin competiția sportivă, ca spectacol, care are o mare popularitate și teoretică – prin legătura dintre conținutul estetic și funcțiile sociale ale sportului. Totuși dezvoltându-se și după criterii estetice sportul îi familiarizează pe indivizi cu frumosul, având un rol de a propaga o cultură de masă.

Trebuie precizată și funcția psiho-igienică a artei și a sportului. Psihicul uman, în urma vieții alerte de astăzi, necesită extraordinare suprasolicitări nervoase. Astfel relaxarea, necesitatea de a depăși aceste suprasolicitări intervine implicit. În ultima vreme se remarcă tendința crescută a tinerilor de a practica o activitate sportivă. Mulți sunt cuprinși într-o formă organizată de pregătire (cluburi sportive, asociații, etc.) în cadrul cărora participă la diverse tabere de pregătire, competiții, concursuri, care stimulează nevoia lor de emulație, atât de evidentă la această vârstă.

Nu putem neglija aspectul recreativ al activității fizice a sportului în general. Aici includem SERBAREA SPORTIVĂ, care devine din ce în ce cea mai apreciată și mai așteptată activitate sportivă de sfârșit de an din cadrul Colegiului Național „Bethlen Gábor”.

Serbarea sportivă organizată la sfârșit de an școlar este o adevărată festivitate pentru elevii școlii. Ea a făcut parte din viața colegiului. Are o vechime de peste 100 ani. Acest eveniment este un prilej bun să cultivăm plăcerea pentru mișcare, totodată păstrăm și această frumoasă tradiție. Pregătirea temeinică din timp a exercițiilor este un mod de a dezvolta calități. Voința, răbdarea, respectul față de sine sunt unele dintre ele. Exercițiile executate de elevi sunt cu obiecte și fără obiecte, muzica asigură dinamismul. Grupele preșcolare și primare aduc un strop de bună dispoziție evenimentului. Practicarea exercițiilor fizice și a sportului în general reprezintă un act de cultură și civilizație pentru cel ce le practică. Participarea la activități de masă, demonstrații sportive prin pronunțata sa încărcătură afectiv-emoțională și valoare educativă, contribuie în mare măsură la formarea personalității tinerilor.

În prezent serbarea sportivă de sfârșit de an a devenit un spectacol sportiv, la care se adună sute de oameni, părinți, bunici, foști elevi, spectatori ai orașului, dar nu numai. Pentru menținerea acestei frumoase tradiții încercăm an de an, împreună cu doamnele educatoare și învățătoare, beneficiind și de sprijinul colectivului profesoral precum și de cel al direcțiunii, să îmbinăm mișcările și exercițiile elevilor cu elementele moderne ca jocul de lumini, sau lumina puternic fluorescentă.

Credem că prin activitățile propuse am reușit să mobilizăm toți elevii colegiului de la cei mici la cei mari, dar și pe colegi și chiar și pe părinți. Mișcarea în aer liber are beneficii extraordinare asupra organismului, corpului dar și a spiritului.

Adunarea se face în curtea școlii, de unde se pleacă spre terenul de sport al școlii, pe grupe de 4-5 coloane, alcătuite din 8-10 elevi.

- Defilarea pe platou se face pe muzică (marș), cu drapelul școlii și drapelul sportiv în față
- Festivitatea se desfășoară pe un teren de fotbal de 75x35 m, cu 500-600 elevi
- Se efectuează 8 exerciții a 8 timpi, cu repetarea lor de 3 ori (cu fața spre spectatori, cu întoarcere spre dreapta și înapoi spre stânga)
- Exercițiile sunt diferite pentru fete și băieți, la fete folosindu-se diferite obiecte (eșarfe, baloane, cercuri, bastoane etc.)
- Exercițiile se efectuează pe acompaniament muzical, în multe cazuri muzica este aleasă de către elevi

Echipamentul este compus din:

- tricou sau maieu alb, șorturi albastre sau de culoare închisă băieții
- tricou alb, rochiță albă fetele
- în picioare teniși albi
- mai nou culoarea echipamentului este aleasă împreună cu elevii

Exercițiile se învață pe clase în cadrul orelor de educație fizică (partea pregătitoare) separat pentru fete și băieți, apoi se exersează cu două clase, separat fetele și băieții, se trece apoi pe exersare simultană. Exercițiul se învață pe numărătoare, apoi se introduce muzica. La început se lucrează liber, apoi fetele cu obiecte. În curte se exersează cu toți elevii, la început pe numărătoare, apoi pe muzică, iar proba finală se face pe platou în ziua demonstrației.

Programul demonstrației sportive:

1. Defilarea pe terenul de sport
2. Cuvântul directorului (deschiderea festivă)
3. Programul grădiniței
4. Programul claselor I-IV
5. Demonstrația unor clase liceale și de gimnaziu (dansuri moderne și de societate etc.)
6. Demonstrații individuale și de grup: exerciții acrobatice la sol, sărituri acrobatice la aparate de gimnastică, piramide
7. Exercițiile libere și cu obiecte pt. clasele: IX-XII; V-VIII
8. Fotbal: meci tradițional între profesori și părinți
9. Fotbal: elevii interniști contra celor locali

Obiectivul principal este ca și elevii mai puțin talentați să poată învăța și apoi toți împreună să execute exercițiile cu obiecte și fără, pe acompaniament muzical, pentru mulțumirea și satisfacția părinților. Deși pare de necrezut, reușim să mobilizăm majoritatea elevilor din cadrul colegiului, demonstrațiile sportive intrând în viața colegiului de foarte mult timp. Reușim, prin eforturi colective și prin implicarea a cât mai mulți elevi în organizarea și desfășurarea acestui eveniment, să mobilizăm de fiecare dată elevii, deși pregătirea durează o lună, o lună jumătate.

Sportul, „sportul pentru toți” dar și Serbarea Sportivă de Sfârșit de An se concretizează și ca un mijloc de profilaxie socială contra agitației, zgomotului, sedentarismului și de asemenea ca o zonă importantă a culturii de masă.

Serbarea Sportivă - 2017

DISCIPLINA DE STUDIU DIN PERSPECTIVA DIDACTICII SPECIALITĂȚII PRIN PRISMA APLICĂRII CURRICULUM-ULUI NAȚIONAL

Înv. Marc Aurica, Școala Gimnazială Cîmpeni

Curriculum național reprezintă ansamblul proceselor educative și al experiențelor de învățare oferite de școală într-un sistem de învățământ național. Prin Curriculum Național se desemnează, în mod convențional, totalitatea programelor școlare. Curriculumul Național în vigoare are un grad ridicat de flexibilitate, oferind posibilitatea unor trasee curriculare diferențiate și personalizate. Această flexibilitate se concretizează, în principal, în raportul dintre „Curriculum nucleu” sau obligatoriu (65-70%), denumit la nivelul planului de învățământ și „trunchi comun” și cel „la decizia școlii” (35-30%) – adică CDS. Planul-cadru stabilește numărul de ore (minim și maxim) acordat celor două structuri pe ani școlari, arii curriculare și discipline.

Pentru reușita activității didactice e nevoie să avem grijă cum facem primul pas în acest sens, adică proiectarea acesteia, gradul de precizie cu care sunt stabilite intențiile urmărite, pregătirea resurselor (informaționale, materiale, procedurale), desfășurarea procesului și interacțiunea componentelor. La toate acestea, se adaugă măsurile de prevenire a acțiunii factorilor perturbatori, ca și de eliminare a acțiunilor inutile. Proiectarea didactică este menită să amelioreze raportul dintre previzibil și imprevizibil în conceperea și desfășurarea lecției, să îmbine optim resursele utilizabile, să prevadă forme de învățare specifice demersului didactic centrat pe elev. Din această perspectivă, proiectarea activității didactice se constituie ca un „ansamblu de procese și operații de anticipare a acesteia, conferindu-i un caracter sistematic, rațional și, deci, o eficiență sporită” (I.Cerghit, I.T.Radu, Didactica, EDP, București, 1990, pag. 136).

Metodologia aplicării curriculumului privind atât proiectarea unei unități de învățare, cât și proiectarea unei lecții, sugerează parcurgerea următoarelor întrebări (algoritmul proiectării didactice):

În ce scop voi face? — ► Ce voi face? — ► Cu ce voi face? ---- ► Cum voi face? — ► Cât s-a realizat?

Identificarea obiectivelor și a competențelor — ► Selectarea conținuturilor — ► Analiza resurselor — ► Determinarea activităților de învățare — ► Stabilirea instrumentelor de evaluare

Răspunsurile la cele cinci întrebări corespund analizei elementelor procesului didactic într-o succesiune logică, în vederea atingerii obiectivelor și a competențelor vizate.

Majoritatea specialiștilor sunt de acord că există și anumite aspecte ce nu se pot proiecta: reacțiile afective și atitudinile, relațiile profesor-elev, elev-elev; rezonanța cognitivă pe care o au cunoștințele la fiecare elev, spontaneitatea, microdeciziile luate în situații de feed-back ș.a.

După ce acest pas este bine făcut, trebuie să ne concentrăm apoi pe raportul celor trei acte educaționale: predarea, învățarea și evaluarea, aflate într-o relație corelativă și coevolutivă. Sunt acte corelative deoarece presupun relații de reciprocitate: predarea se justifică doar în măsura în care determină un proces de învățare și invers, în absența învățării predarea nu se legitimează, este lipsită de sens și finalitate. Evaluarea este corelată cu predarea ca formă de feedback pentru profesor și este corelată cu învățarea, ca feedback pe care îl așteaptă elevul. Predarea-învățarea-evaluarea sunt procese coevolutive, ca entități aflate în interacțiune și care se schimbă în același timp. Ele reprezintă elemente operaționale ale procesului de învățământ care acționează interdependent, asigurând derularea lui ca unitate organică.

Predarea unei discipline nu se reduce la disciplină, ci trebuie corelată cu metoda/ didactica disciplinei. Didactica disciplinei poate deschide profesorului noi orizonturi de abordare a propriului domeniu disciplinar, iar elevului șansa autodescoperirii. De exemplu, didactica

disciplinei înseamnă a-i ajuta pe elevi nu numai să învețe matematică, ci să învețe să gândească matematic.

O ruptură între disciplină și didactica disciplinei poate face diferența între reușită și eșec școlar. În principiu, o disciplină oferă o perspectivă asupra lumii, dar fiecare didactician poate să privească diferit de un altul această lume, să-și manifeste sensibilitatea particulară, să construiască raționamente proprii, pe baza concepției pedagogice și a personalității sale. Conținutul este doar un pretext folosit de profesor, dar modul cum îl predă ține de informațiile pe care le are, de cum le „țese” într-un discurs în fața unui grup de elevi care îl provoacă cu întrebări sau, dimpotrivă, în fața unui grup de elevi ale căror întrebări le evită, le ignoră sau, mai grav, le interzice. Din acest motiv nu vom găsi doi profesori de limba și literatura română care să-l predea la fel pe Eminescu, pe Caragiale sau pe Sadoveanu. Mulți dintre noi ne-am ales meseria și datorită unui profesor care a știut să ne descopere un domeniu prin calitatea predării. Aceasta este de fapt adevărata problemă a didacticii specialității sau a metodicii.

Predarea, ca acțiune exterioară elevului nu generează în mod automat acțiunea de învățare. Pentru ca aceasta să se producă, procesul predării trebuie să angajeze elevul într-un efort intelectual, să trezească resorturile afectiv-motivaționale și volitive ale acestuia. Profesorului i se cere apropiere, dăruire, competență, iar elevului, disponibilitate, participare, perseverență. Fără această zonă de convergență predarea nu poate deveni condiția unor schimbări în personalitatea elevului.

Din perspectivă constructivistă, cel care învață este centrul sistemului educativ, iar învățarea se realizează prin construcția activităților (operațiilor) mintale în interacțiune cu mediul. Metodele active nu sunt numai instrumente de predare, ci și de învățare. Aceste instrumente trebuie puse la îndemâna celui care învață pentru a-l determina să acționeze într-o manieră autonomă. Ca formă de organizare a activității, accentul cade pe munca în grup, care promovează metode interactive și munca individuală.

Unul din obiectivele strategice majore ale politicilor educaționale ale statelor în perioada contemporană îl reprezintă adoptarea unei viziuni și a unei concepții noi asupra didacticii, de reelaborare a didacticii generale a învățământului și de modernizare a acestuia. În procesul de realizare a unui atât de redutabil obiectiv, este necesară valorificarea cât mai deplină și cât mai eficientă a potențialului creativ și inovativ al tuturor factorilor implicați.

Concret, abordarea și soluționarea creativă a fundamentelor teoretice ale modernizării practicii didactice reclamă, între altele:

a. schimbarea paradigmei învățării ca proces esențial al educației, în sensul trecerii și înlocuirii treptate a învățării de menținere, preponderentă în prezent în învățământ și educație, cu noile tipuri de învățare **creativă, inovativă, anticipativă și participativă**, ca mijloace de pregătire atât a oamenilor, cât și a societăților pentru a fi în măsură să acționeze adecvat la situațiile noi, mereu schimbătoare și în ritmuri din ce în ce mai alerte;

b. revederea și reformularea finalităților învățării, în direcțiile:

- cultivării generalizate a autonomiei, respectiv a capacităților și aptitudinilor oamenilor – individual și în grupuri sociale - de a se baza, cât mai mult posibil, pe forțele proprii și de a-și organiza viața pe baza eliberării cât mai extinse de toate categoriile de dependențe;
- dezvoltării capacităților oamenilor de a crea relații și sisteme de relații cât mai extinse, de a stabili legături și de a coopera cu alții în eforturile de realizare a cât mai multor scopuri și obiective comune; deci, de înțelegere a sistemelor mai largi, a ansamblurilor din care fac parte, a interdependențelor și a deschiderii față de noi forme și tipuri de participare;
- reconsiderării locului și rolului valorilor și a relațiilor interumane în ansamblul proceselor de învățare și plasarea lor corectă în sistemele și ambianțele de învățare, alături de cele care mediază învățarea dezvoltării limbajului și a altor instrumente (imagini, unelte, mașini etc), atât în calitatea lor de „instrumente ale învățării” cât și ca obiective ale acesteia;

c. soluționarea unor multiple și complexe probleme în legătură cu exigențele modernizării conținutului proceselor de învățare care trebuie să fie puse de acord cu natura și nivelul actual de dezvoltare al cunoașterii și al științei și cu tendințele de evoluție a lor, în sensul trecerii din ce în ce mai exprese de la conținuturi disciplinare (de învățare) la noi conținuturi multi și interdisciplinare,

care reflectă, din ce în ce mai adecvat, unitatea esențială a diverselor domenii de studiu ale științei și unitatea epistemologică a câmpului de studiu al disciplinelor științifice, care face posibilă și necesară utilizarea aparatului logic și epistemologic al unei științe în altele, în vederea dezvoltării lor.

Modelul mental al profesorilor despre învățare ghidează practica lor de predare și evaluare. Tendința este ca învățarea să fie văzută din perspectivă cognitivist-constructivistă, respectiv ca o activitate de procesare a informației, de transformare și construire a sensului propriu al cunoștințelor predate și elevii să devină parteneri în învățare, profesorul să aibă un rol de facilitator, iar procesul să fie unul de colaborare. Activitatea didactică să fie centrată pe elev, ținând seama de particularitățile individuale ale acestuia, folosindu-se metode activ-participative care să-l implice pe elev în propria lui formare, eliminarea pe cât posibil a caracterului teoretic al predării și orientarea spre cel practic-aplicativ.

Didactica se află într-o strânsă legătură cu psihologia, în special cu psihologia cognitivă. Pe baza ei profesorii își pot explica, pe segmentul lor disciplinar, formarea de reprezentări, de noțiuni și raționamente elevilor la diferite niveluri de vârstă sau particularități individuale. Psihologia dezvoltării este de un real ajutor didacticienilor deoarece formarea competențelor copiilor se realizează treptat, urmând parțial căi cunoscute, algoritmice, parțial independente, unice pentru fiecare copil; unii copii reușesc să-și formeze competențe mai repede și cu efort mai mic, alții au un ritm mai lent, iar alții pot să eșueze în formarea unei deprinderi la un moment dat.

Fenomenul didactic funcționează ca un tampon între mediul înconjurător, cotidianul în care trăiește copilul și cunoașterea științifică pe care dorim, ca profesori, să o transmitem acestuia. Didactica studiază fiecare pas al actului de învățare și subliniază rolul important al profesorului ca un mediator între știința pe care o reprezintă și elevi. Prin intermediul didacticii disciplinelor se facilitează accesul elevilor la cunoștințe și abilități din lumea profesiilor.

Bibliografie:

- Ausubel, D., Robinson, F., (1981). *Învățarea în școală. O introducere în psihologia pedagogică*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
- Bocoș, M.(2007), *Didactica disciplinelor pedagogice. Un cadru constructivist*, Editura Paralela 45, Pitești.
- Istrate, E. (2005), *Metodica predării specialității*, Editura Academiei, București.

STRATEGIILE DE MINDSIGHT ȘI DEZVOLTARE PERSONALĂ CONTINUĂ PENTRU COPII, ADOLESCENȚI ȘI ADULȚI

Prof. Pârțilă Doriană, Liceul „Dr.Lazăr Chirilă” Baia de Arieș
Prof. Tutuian Luminița Maria, Liceul „Dr.Lazăr Chirilă” Baia de Arieș

Strategiile de Mindsight și dezvoltare personală continuă pentru copii, adolescenți și adulți abordează ideea unei noi orientări cu referire la capacitatea noastră umană de a ne percepe propria minte și pe cea a celorlalți în vederea conștientizării procesului propriu de autorealizare, în diferite stadii de vârstă. Practic, este o abilitate de bază în explorarea și dezvoltarea inteligenței emoționale și sociale, cu beneficii relaționale atât în context interuman, în general, cât și educațional, în mod particular.

Mindsight este capacitatea de a eticheta, analiza și clarifica lumea noastră emoțională internă și modul în care ea răspunde lumii din jurul nostru, oferind conștientizări și soluții inovatoare. Din această perspectivă, cadrele didactice trebuie să adapteze instrumente de autocunoaștere și dezvoltare personală în context instructiv-educativ: conștientizarea emoțiilor,

îndrumarea părinților, înțelegerea rolurilor diverse pe care le avem în diferite etape ale vieții, conștientizarea priorităților și reorganizarea acestora în vederea atingerii propriilor obiective.

Mindsight este comparat cu lentilele unor ochelari care ne asigură claritate în perceperea experienței. Acest fenomen este un fel de atenție concentrată care ne permite să vedem funcționarea interioară, cu efecte în viața de zi cu zi. Esența acestei tehnici constă în valorificarea capacității creierului de a se dezvolta permanent de-a lungul vieții noastre, chiar și la nivel fizic. Tehnica poate fi dezvoltată la orice vârstă, dar fundamentele pot fi puse în copilărie, de către familie și educatori. Cel de-al șaselea simț, cel care e mereu indefinit, poate fi reprezentat de „Mindsight”, ca abilitate esențială în construcția „forței cerebrale, sociale și emoționale” (Siegel, 2010), în scopul de a obține starea de bine interioară. Scopul deprinderii și practicării acestei tehnici este atingerea echilibrului interior și a homeostaziei, în scopul de a armoniza relația cu noi înșine și cu cei din jur.

Scopul utilizării mindsight este instalarea unei „stări de bine”, cu alte cuvinte, un proces care este ghidat de 3 principii:

- a) **Observarea minții** este o *deprindere* care poate fi formată prin exercițiu. Starea de bine a propriei noastre minți se obține prin învățare și exersarea deprinderii;
- b) **Exercițiile** stimulează creierul să dezvolte noi *conexiuni* neuronale.
- c) **Conexiunile** permit *integrarea* zonelor specializate ale creierului pentru a funcționa ca un tot. Cel de-al treilea principiu pe care se structurează tehnica „Mindsight” este cel al integrării. Acest concept definește modul optim de funcționare, armonică, simultană și coordonată al celor două emisfere cerebrale, emisfera stângă și cea dreaptă. Atunci când prin utilizarea „Mindsight” se produce integrarea celor două emisfere, experimentăm starea de bine spre care tindem. Aceste principii permit conștientizarea și transformarea diferitelor aspecte ale vieții noastre.

Aceste principii permit conștientizarea și transformarea diferitelor aspecte ale vieții noastre. Cu ajutorul acestui instrument putem identifica stiluri haotice sau rigide de viață, tipuri de personalități explozive sau anxioase, roluri de prizonieri ai rutinelor zilnice sau a unor comportamente de adicție etc.

Modalitatea subiectivă de a permite derularea firească a narativei personale se datorează unor „hărți mentale” pe care ni le formăm de-a lungul dezvoltării personale. În această ordine de idei, Siegel consideră că există 3 variante de hărți:

- a) **Harta „eu”**, oferă posibilitatea introspecției (a ne vedea înlăuntrul nostru);
- b) **Harta „tu”** ne permite să-i vedem pe ceilalți dincolo de carcasa personalității;
- c) **Harta „noi”** ne ajută să înțelegem care sunt reprezentările relațiilor pe care le avem.

Aceste hărți sunt aplicate în viața de zi cu zi, iar conștientizarea lor ajută la restabilirea. Unul dintre exercițiile de realizare a tehnicii Mindsight este conceperea și desfășurarea unui joc dinamic, în scopul învățării de către copii/elevi a tehnicii Mindsight. Jocul trebuie să conțină:

- a) Un titlu atractiv pentru copii/ elevi
- b) O descriere a jocului și a regulilor acestuia
- c) Grupul țintă și numărul participanților
- d) Materiale utilizate
- e) Scopul jocului
- f) Feedback-ul copiilor/ elevilor

Un exemplu de joc dinamic ar putea fi:

Titlu: Privește! Simte! Descrie!

Tipul jocului: Jurnal comun despre un eveniment/ persoană/ disciplină școlară, în imagini / mirosuri / sunete

Grup-țintă: elevi între 11-12 ani

Număr participanți: 10, 10+ (de ex. colectivul unei clase)

Scopul jocului: integrarea experiențelor personale ale elevilor într-un jurnal al clasei. Într-un astfel de exercițiu poate fi redată experiența fiecăruia în relaționarea cu un cadru didactic, se pot evidenția diferențele de percepție cu privire la dificultatea învățării unui conținut școlar sau se poate remarca simpatia sau antipatia la nivel de dinamică de grup.

Descrierea jocului și a regulilor:

Elevii sunt invitați să deseneze, sau să caute și să decupeze din reviste sau alte surse, imagini care pot fi asociate cu anumite trăiri, emoții, pozitive și negative experimentate la ora de biologie/educație tehnologică. Imaginile vor completa jurnalul clasei, care va avea file cu fond alb (pentru emoțiile pozitive) și file cu fond gri (pentru emoțiile neplăcute) care va reprezenta imaginea emoțiilor și trăirilor elevilor, evocate prin asocieri cu diferite elemente de natură olfactivă, tactilă, sonoră, etc.

Diferite tipuri de mirosuri (parfumuri, alimente, materiale din natură) pot reprezenta emoțiile trăite de elevi în raport cu o disciplină școlară;

Fiecare elev va scrie la final, pe o fișă, care sunt stările emoționale pe care le-a experimentat în timpul orelor de biologie/educație tehnologică, în diferite situații: la o secvență de ascultare, predare, testare, activitate practică, etc.

Feedback-ul elevilor:

În baza colajelor realizate elevilor, profesorul îi va antrena într-o discuție privind corelația dintre diferite simțuri și asocierea lor cu emoțiile trăite de elevi.

Materiale utilizate: hârtie pentru realizarea jurnalului, reviste, fișe de lucru, ustensile pentru desen

Exemplu de fișă de lucru:

Selectați și decupați imaginea care poate fi asociată cu emoția trăită la ora de biologie/educație tehnologică, menționând tipul secvenței de lecție.

Emoțiile trăite au fost.....

Privind aceste imagini am simțit

.....

Bibliografie: suport curs „Cunoașterea funcționării creierului” –ARCI Cluj-Napoca

CERINȚELE ȘI CONDIȚIILE UNUI PARTENERIAT EDUCAȚIONAL REUȘIT

*Prof. inv. preșc. Bîte Aniela Ioana,
 Școala Gimnazială „Emil Racoviță” Gîrda de Sus/Structură GPN Ghețar*

Pentru a răspunde exigențelor generate de schimbarea socială, economică, politică, definindu-se ca un factor activ în cadrul parteneriatului educațional, școala românească trebuie să răspundă unor cerințe specifice actualului context social:

- racordarea permanentă la schimbarea social-economică;
- asumarea și promovarea setului de valori caracteristice democrației;
- fixarea direcțiilor de acțiune care pot asigura realizarea de factori a acestor valori și principii;
- crearea unui mediu educațional capabil să faciliteze orientarea, dezvoltarea, integrarea copiilor, adolescenților, tinerilor;
- asumarea unui rol activ în cadrul comunității;
- păstrarea deschisă a liniilor de comunicare cu familia;
- acceptarea și practicarea rolului de inițiator, catalizator în cadrul parteneriatului educațional;

Promovând parteneriatul educațional centrat pe educația elevului, școala trebuie să respecte acest principiu fundamental pentru orice educație de tip democratic.

Pentru a se afirma ca partener viabil, orice organizație școlară trebuie să realizeze în primul rând o centrare a întregului demers, educațional asupra elevilor săi, urmărind în mod prioritar: dezvoltarea managementului participativ, modificarea mentalităților conservatoare, aplicarea unui curriculum adecvat, transformarea elevilor în agenți ai propriei formări și dezvoltări, multiplicarea

și diversificarea activităților extracurriculare, implicarea elevilor în elaborarea și implementarea unor proiecte ale unității de învățământ.

Pentru că școala, ca organizație cu roluri specifice în cadrul parteneriatului educațional, să poată răspunde acestor noi exigențe, este necesară asigurarea unor premise la nivel macrosocial:

- crearea unui cadru legislativ care să statuteze autonomia școlară, asigurând un sistem de pârghii la dispoziția unității de învățământ;
- descentralizarea și eficientizarea managementului școlar și în particular a proceselor decizionale derulate la nivelul școlii;
- pilotarea, diseminarea, valorificarea experiențelor pozitive în cadrul întregului sistem de învățământ;
- formarea și motivarea adecvată a resurselor umane implicate în educarea tinerei generații;
- schimbarea relevantă a statutului cadrului didactic și promovarea unei noi imagini a corpului profesoral;
- modificarea percepției sociale față de educație și unitățile școlare;
- sensibilizarea comunității în raport cu școala și atragerea sprijinului factorilor comunicării;
- atragerea părinților în activități care fac referire directă la formarea și dezvoltarea copiilor lor;
- schimbarea graduală a mentalității sociale în raport cu parteneriatul.

Sintetic, parteneriatul educațional se desfășoară permanent și împreună cu actul educațional propriu-zis, iar proiectarea, decizia, acțiunea și evaluarea în educație trebuie să se realizeze în cooperare și colaborare cu instituții, influente și agenți educaționali.

Așadar, ca atitudine parteneriatul presupune:

- acceptarea diferențelor și tolerarea opțiunilor diferite;
- egalizarea șanselor de participare la o acțiune educativă comună;
- interacțiuni acceptate de toți partenerii;
- comunicarea eficientă între participanți;
- colaborare (acțiune comună în care fiecare are rolul său diferit);
- cooperare (acțiune comună în care se petrec interrelații și roluri comune).

Bibliografie:

1. **Băran-Pescaru, A.**, (2004), *Parteneriat în educație: familie - școală - comunitate*, Editura ARAMIS, București
2. **Cozma, T.**, (1988), *Școala și educațiile paralele*, Univ. Al.I. Cuza, Iași
3. **Matei, A.**, (2014), *Colaborarea grădiniței cu alte medii educative*, Editura AR ConceptStudio, Timișoara

ROLUL PREOTULUI, AL FAMILIEI ȘI AL PROFESORULUI DE RELIGIE ÎN EDUCAȚIA RELIGIOASĂ A ELEVULUI

Profesor Fugaciu Gheorghe Răzvan, Școala Gimnazială Râmeș

Motto: „Pentru o educație creștinească corectă sunt necesare trei lucruri: în primul rând puține cuvinte, în al doilea rând multe exemple și în al treilea rând mai multă rugăciune.”
(Sfântul Cuvios Paisie Aghioritul-Mica Filocalie)

Printre factorii importanți în educația religioasă a elevului, se numără: preotul, familia și profesorul de religie. Fiecare dintre ei au un rol important în transmitere cunoștințelor religioase creștine. Însă mai întâi de toate, să vedem ce înseamnă educația religioasă și care este rolul ei.

O definiție a educației religioase este prezentată de către distinșii teologi, pr. prof. dr. Sebastian Șebu, prof. dr. Monica Opreș și pr. prof. dr. Dorin Opreș. În concepția domniilor lor, educația religioasă „reprezintă activitatea pe care educatorul o desfășoară pentru dezvoltarea religiozității copilului, știut fiind faptul că omul se naște cu predispoziție spre religiozitate”. Astfel putem preciza că educatorul reprezintă părinții, preotul și dascălul de religie, cei care prin activitatea lor, prin cunoștințele lor religioase transmise, ajută la dezvoltarea educației religioase a elevului.

Așadar, educația religioasă trebuie să înceapă în sânul familiei. Mitropolitul Antonie Plămădeală mărturisește că „Biserica, familia și școala vor fi întotdeauna pionii care vor ține un echilibru sănătos...”. În familie părinții și bunicii sunt cei care îi conduc sau îi inițiază pe copii în dobândirea valorilor creștine. Familia este locul unde copilul învață să se roage, să își facă Sfânta Cruce sau să-I mulțumească lui Dumnezeu pentru darurile primite. Aici, nu la școală! Școala are rolul de a dezvolta educația religioasă a elevului, însă familia este inițiatorul educației religioase. Desigur pentru acest lucru este necesar mai întâi de toate ca părinții și bunicii să aibă o viață religioasă exemplară. Familia este prima instituție, primul loc unde copilul învață să se comporte ca un creștin în societate, este primul responsabil de educația religioasă a tânărului membru.

Sfântul Ioan Gură de Aur spune că părinții nu trebuie să se îngrijească doar de starea materială, ci și de starea sufletească a copilului. Educația creștină este mai importantă decât bunurile materiale, iar dacă părinții nu își educă creștinește copiii, cum vor da socoteală pentru acest lucru în fața lui Dumnezeu?

Următoarea instituție care contribuie la formarea educației religioase a tânărului este Sfânta Biserică. Mântuitorul spune: „Drept aceea, mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă, și iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului. Amin” (Matei 28, 19-20). Conform acestei învățături, rolul Bisericii este să transmită oamenilor Cuvântul Domnului, după porunca Mântuitorului. Preotul, ca reprezentant al Bisericii, are datoria de a apropia tinerii de Dumnezeu și de a le insufla acestora valorile creștine, precum ne mărturisește Mitropolitul Antonie Plămădeală. Înaltpreasfințitul mai precizează că preotul este un model pentru tineri iar „ei trebuie să vadă în preot pe cel mai mare învățător (pe Hristos). Să afle de la dânsul ceea ce vor păstra toată viață”.

Prezența preotului este foarte importantă pe tot parcursul anului școlar, începând cu deschiderea anului prin slujba de binecuvântare și continuând cu diverse activități școlare și extrașcolare desfășurate. Pe parcursul anului, preotul împreună cu profesorul de religie, pot iniția diverse proiecte sau concursuri pe diferite teme religioase. Preotul poate fi invitat să participe la ora de religie, cu ocazia unor sărbători sau evenimente religioase. Elevii trebuie să se implice în viața bisericească prin participarea la Sfânta Liturghie în duminici sau în sărbători. Aproximarea de Biserică se face și prin participarea elevilor la Sfintele Taine: spovedanie și Sfânta Împărtășanie. Preotul trebuie să fie o fereastră deschisă prin care copiii să ajungă la Dumnezeu, așa precum ne spune și Mântuitorul: „Lăsați copilașii să vină la Mine și nu-i opriți; căci Împărăția lui Dumnezeu este a celor ca ei” (Marcu 10, 14).

Nu în ultimul rând, profesorul de religie este în egală măsură responsabil de educația religioasă a elevului. La fel ca și preotul, profesorul are misiunea de a transmite elevului învățăturile și poruncile creștine lăsate de Mântuitorul Hristos. Profesorul de religie trebuie să fie un model pentru elev, însă elevul nu trebuie să uite niciodată că modelul suprem al omului este doar Hristos, profesorul este doar un reper. Desigur pentru ca profesorul să fie un reper demn de urmat, trebuie să întrunească anumite calități:

- În primul rând profesorul trebuie să fie un bun creștin, un iubitor al valorilor creștine;
- Apoi profesorul trebuie să aibă dăruire în tot ceea ce face la clasă. Un profesor cu vocație este o persoană pe care elevii o îndrăgesc foarte ușor;
- Smerenia, blândețea, răbdarea și sinceritatea sunt alte calități pe care profesorul trebuie să le aibă. A fi dascăl nu este doar o meserie, ci este un dar primit de la Dumnezeu. Profesorul trebuie să se dăruiească pe sine elevilor;

- Să fie un dascăl profesionist. Considerăm că nu există profesor perfect în tot ceea ce face, însă tot timpul profesorul trebuie să fie pregătit în activitatea desfășurată la clasă.

Între profesor și elev trebuie să existe o relație bazată pe respect și încredere. Profesorul trebuie să le vorbească elevilor despre Dumnezeu, raportându-se la Sfânta Scriptură. Ora de religie trebuie să fie o oră în care elevii și profesorul să fie permanent într-o comuniune cu Hristos. Profesorul de religie trebuie să-l îndrume pe elev pe calea mântuirii. De multe ori elevii vin la ora de religie cu anumite probleme de viață. În acest caz, profesorul trebuie să fie un bun psiholog în rezolvarea problemelor.

În concluzie, putem menționa că familia, preotul și profesorul de religie sunt factorii esențiali în educația religioasă a elevului. Și așa cum spune Sfântul Cuvios Paisie Aghioritul o educație religioasă creștină trebuie să se bazeze pe rugăciune, exemple practice și puține vorbe.

BIBLIOGRAFIE

- *BIBLIA sau SFÂNTA SCRIPTURĂ*, tipărită cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu aprobarea Sfântului Sinod, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 2008.

- Sfântul Ioan Gură de Aur, *Problemele vieții*, traducere de Cristian Spătărelu și Daniela Filioceanu, Editura Egumenița, Galați, 2007.

- Sfântul Cuvios Paisie, Aghioritul, *Mica Filocalie*, traducere de Victor Manolache, Editura Egumenița, Galați, 2009.

- Mitropolitul Plămădeală, Antonie, *Preotul în Biserică, în lume, acasă*, Sibiu, 1996.

- Șebu, Sebastian; Opreș, Monica; Opreș, Dorin, *Metodica predării religiei*, Ediția I, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2000.

- Șebu, Sebastian, Opreș, Monica, Opreș, Dorin, *Metodica predării religiei*, Ediția a II-a, revăzută și adăugită, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2017.

EVALUAREA ELECTRONICĂ PRIN FORMULARE GOOGLE

Prof. Simu Alexandru, Liceul Teologic Greco-Catolic „Sfântul Vasile cel Mare” Blaj
Prof. Simu Carmen Mariana, Colegiul Național „I. M. Clain” Blaj

Testul docimologic reprezintă actul didactic prin intermediul căruia este evaluată activitatea desfășurată în timpul orelor de curs. În mod tradițional testul este aplicat în format letric grupului sau clasei a cărei activitate trebuie evaluată și analizată. Realizarea unui test implică trei etape importante și anume: stabilirea competențelor ce sunt verificate (analiza informației, a cunoștințelor ce au fost transmise educabililor), stabilirea tipurilor și numărului de itemi, ce vor fi utilizați concomitent cu redactarea baremului de evaluare și notare și la final corectarea propriu-zisă a testului în vederea realizării matricei de evaluare și a clasamentului final.

Având în vedere că programele și manualele actuale sunt destul de voluminoase, colectivele de elevi sunt la rândul lor ample, depășind 25 – 26 elevi, mai ales în centrele urbane mari, iar elevii de cele mai multe ori în timpul testului trebuie să redacteze răspunsuri complexe, corectarea acestuia devenind anevoioasă și chiar migăloasă. În aceste condiții timpul necesar corectării crește, determinând accentuarea stresului cadrului didactic și scăderea timpului rămas liber.

O formă alternativă a evaluării actului didactic se poate realiza la ora actuală prin intermediul testelor electronice. Realizarea și aplicarea unui test docimologic sau sumativ, în format electronic implică din partea profesorului o serie de cunoștințe în domeniul IT. Acestea se referă la capacitatea de a utiliza și crea formularele respective ce cuprind itemii de evaluat.

Testele în format electronic prezintă o serie de avantaje și dezavantaje. În cele ce urmează prezentăm pe scurt o analiză SWOT, a sistemului de evaluare electronic, ce se poate realiza prin intermediul formularelor Google. Aceste formulare pot fi redactate foarte ușor, cunoștințele și priceperile necesare, putând fi însușite deosebit de repede, pentru că modulul de lucru dispune de o interfață accesibilă și intuitivă. Crearea formularului/testului presupune următoarele etape:

1. Accesarea contului e-mail Google;
2. Accesarea serviciului de stocare Google Drive;
3. Accesarea formularelor Google Form;
4. Redactarea testului concomitent cu redactarea baremului și a punctajului
5. Legarea testului de o pagină Google Spreadshet (sinonim MS Excel), pentru cuantificarea rezultatelor;

În cele ce urmează vom prezenta o scurtă analiză SWOT asupra acestei modalități de redactare și evaluare a activității școlare.

Analiză SWOT

Avantaje	Dezavantaje
1. Elevul utilizează sistemele IT; 2. Ușurință în construire/redactare; 3. Pot fi utilizare cele mai populare categorii de itemi: a) cu alegere multiplă (buton radio sau meniu derulant); b) cu alegere duală; c) de tip pereche; d) completare de casetă de text; 4. La final elevul primește nota, viteză foarte mare de corectare; 5. Se realizează pe loc feed-back-ul; 6. Imagini color, grafice, scurt metraje video; 7. Prezentarea itemi-ilor se poate realiza aleatoriu, astfel încât să se redacteze testul pe un singur rând; 8. Timp foarte scurt pentru prezentarea rezultatelor; 9. Acest sistem electronic oferă posibilitatea de a salva în format .pdf sau googlespreadshet (xlsx) rezultatele; 10. Redactarea raportului și a matricei de specificații se realizează ușor pentru că sistemul oferă automat grafice ce prezintă proporțiile parcurgerii sau realizării itemilor; 11. Viteza foarte mare de parcurgere de către elevi a testului;	1. Necesită existența cabinetelor IT, sau smartphone-uri, conectate la internet; 2. Nu pot fi utilizați itemi de tip completare cu text a spațiilor goale; 3. Nu pot fi cuantificați itemii de completare a căsuțelor de text; 4. Dacă se dorește adăugarea de imagini unor itemi, aceste imagini sunt introduse de sistem pe un rând diferit, iar atunci când dorim să prezentăm itemii aleatoriu, imaginea este decalată față de itemi; 5. În cazul în care introducem itemi de completare a căsuțelor de text, aceștia nu pot fi cuantificați, iar testul (rezultatul final) trebuie corectat ulterior; 6. Listarea testelor este dificilă pentru că ocupă foarte multe pagini (80 pagini la 25 elevi); 7. Accesarea se realizează prin trimiterea link-ului prin e-mail sau utilizarea unui site cu profil geografic (apasă pe un buton); 8. Nu pot fi utilizați itemi subiectivi, de tipul șir de text (aceștia oferă posibilitatea de a redacta răspunsuri ce cuprind sute de cuvinte). Atunci când sunt utilizați se apelează la evaluarea și cuantificarea parțială;
Amenințări	Oportunități
1. Nevoia de a realiza în prima fază exerciții de adaptare cu sistemul; 2. Elevii se vor dezobișnui să utilizeze text, manuale în format lettric; 3. Elevii pierd obișnuința de a mai scrie cu mâna pe foaia de hârtie;	1. Dezvoltarea deprinderii de a utiliza sistemele electronice de evaluare; 2. Dezvoltarea capacității elevilor de a se autoevalua; 3. Stimularea curiozității; 4. Transparență în corectare;

4. Elevii care tocesc sunt puși în dificultate;	5. Elevii învață să facă față provocărilor;
	6. Crește stima de sine;
	7. Cresc rezultatele și performanțele;

În concluzie se poate afirma că evaluarea prin intermediul sistemelor electronice, v-a căpăta o importanță ridicată, datorită numărului mare de puncte tari și oportunități, ceea ce determină eficiență și obiectivitate sporită actului de evaluare.

Bibliografie selectivă

1. Dulamă, Maria, Eliza, 2010, *Didactica axată pe competențe*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
2. Dulamă, Maria, Eliza, 2006, *Harta în predarea geografiei*, Ed. Clusium, Cluj Napoca
3. Dulamă, Maria Eliza, *Utilizarea tehnologiei informației și comunicației în lecții (TIC)*, Didactica geografiei, nr. 1, Cluj-Napoca
4. O. Mândruț, N. Ilinca, 2006, *Elemente de didactică aplicată a geografiei*, Ed. CD Press, București
5. Murotăreanu G. *Avantajele utilizării GIS în geografie*, în <https://ar.scribd.com/presentation/212514300/Adrian-IlioIU>
6. Teodora Ursulică, *Utilizarea GIS în geografie*, <https://es.scribd.com/document/190510578/Utilizarea-Gis-in-Geografie-Teodora-Ursulica>
7. Tudose I. [Rolul și aplicabilitatea Sistemelor Informaționale Geografice \(GIS\)](#)
8. <http://geografila.blogspot.com/2012/05/paint-este-cel-mai-simplu-program-de.html>
9. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Cartografie>

ABILITĂȚILE SOCIALE ÎN REUȘITA PERSONALĂ ȘI PROFESIONALĂ

Prof. inv. primar Maniu Valeria Angela, Școala Gimnazială Gârbova

Contextul problemei

La sedința cu părinții, la clasa a II-a, d-na învățătoare, X, sugerează părinților să-și ajute copiii la rezolvarea temelor pentru acasă. Un părinte revoltat, Z, reproșează învățătoarei că nu își mai ajută copilul la teme, argumentând: „Am ajutat-o și toată tema a fost corectată cu roșu. Sigur ai ceva cu mine! Să nu mai văd roșu în caietul copilului meu, auzi?”

X încearcă să-i explice că tema era rezolvată greșit, Z nu înțelege, adresează cuvinte jignitoare și X îi dă replica: „Cu roșu se corectează greșelile, dar, dacă vrei, corectez de acum cu verde!”

1. Problema

Avem comunicare pe verticală- între parteneri cu statute inegale, barieră de concepție. Starea conflictuală s-a produs la începutul anului școlar și s-a accentuat din ce în ce mai mult, fiind recunoscută de ambele părți. Z întrerupe colaborarea cu X, nu mai vine la ședințele cu părinții.

2. Cauze

- Z nu are pregătire de specialitate și nici capacitatea de a evalua;
- trăsături de personalitate ale părintelui (fire colerică, certărească);
- comportament impulsiv al învățătoarei cu părintele.

3. Conflictul

Z manifestă un comportament ostil față de X, iar aceasta la rândul ei este furioasă și frustrată de situația respectivă. Conflictul are drept rezultat în procesul negocierii: pierdere-pierdere.

4.Negocierea

Actorii negocierii : X și Z care doresc să rezolve diferențele și conflictele dintre ei, printr-o abordare de tip câștig-câștig. În procesul de negociere, X cedează asupra problemelor care sunt mai puțin importante pentru ea, dar care sunt importante pentru oponent și foarte importante pentru elev.

Rezultatul negocierii: o soluție identificată de către părțile implicate ca fiind acceptabilă, printr-un proces de comunicare structurat, în care părțile discută în mod voluntar despre opțiunile lor, în încercarea de a clarifica diferențele de opinie. X se manifestă pozitiv, ajută pe Z să conștientizeze cerințele de rezolvare utilizând stimulările. X explică și argumentează efectuarea temelor în fața lui Z. Scopul temei pentru acasă este consolidarea achizițiilor prin aplicarea cunoștințelor dobândite de elevi în timpul orelor de curs, dar și o modalitate prin care învățătorul poate vedea nivelul achizițiilor copilului. Astfel, îi oferă elevului sprijin suplimentar

5. Evaluarea planului de intervenție

În urma intervenției în cadrul derulării acestui conflict am constatat că cel mai mare impact l-a avut asupra elevului abordarea de tip CAȘTIG-CAȘTIG. X a reușit să inducă lui Z senzația că ea este cea care a avut dreptate și fiecare a ieșit victorios. Părțile au ajuns la concluzia că dialogul sincer și deschis este cea mai bună cale de rezolvare a problemelor, eliminându-se în acest fel neajunsurile provocate de cuvintele jignitoare adresate în trecut.

Relațiile dintre X și Z s-au consolidat, comunică mai mult și sunt mai toleranți.

Bibliografie:

1. Ghidul pentru formatori și cadre didactice- *Managementul conflictului* (M.E.C., 2001)
- 2.Henrik Fexeus, *Manualul abilităților sociale superioare*, ed Trei.
- 3.www.didactic.ro

STUDIU - UTILIZAREA MIJLOACELOR AUDIO-VIZUALE PENTRU EFICIENTIZAREA PROCESULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Prof. înv. primar Gligor Dana, Școala Gimnazială Câmpeni

Cât este de util calculatorul în procesul de învățământ? Este el o necesitate? Sau este doar o unealtă sofisticată și costisitoare? Este el o prioritate în școala românească de azi? Este el o investiție în viitor?

Aceste răspunsuri depind de modul cum fiecare dintre noi găsește resurse interne pentru a-și defini profesionalismul și responsabilitatea în termeni adecvați.

Calculatorul este instrumentul cel mai des utilizat, în prezent, în toate domeniile. Utilizarea calculatorului standard sau în sistem multimedia (calculator, CD-rom, adaptor audio, interfața grafică, rețea), în procesul de instruire la toate disciplinele de învățământ amplifică interacțiunea elevilor cu calculatorul. În condițiile instruirii cu ajutorul calculatorului se oferă posibilitatea în aceeași situație de învățare să regroupeze un set de elemente variate: sunete, voci, texte, imagini foto, desene grafice, etc asociate în aplicații după obiectivele învățământului în mod interactiv, atât elev-calculator cât și de îndrumător al profesorului.

Introducerea calculatorului în activitatea de învățare are sens numai dacă aceasta mărește calitatea învățării, reduce timpul de învățare, precum și costul școlarizării.

Este un mediator eficient, care ne ajută în integrarea noțiunilor și a informațiilor într-un ansamblu ordonat și coerent. Diversificarea strategiei didactice este posibilă pe baza interacțiunii elev-calculator, cu facilitarea acestora la informații mai ample structurate, variate și prezentate în modalități diferite de vizualizare. Calculatorul este un mijloc între profesor-elev, dar cu o poziție

distinctă față de celelalte mijloace de învățare prin funcțiile sale, complexitatea și posibilitatea de utilizare.

Facilitățile de prelucrare automată a datelor, de afișare a rezultatelor, de comandă automată a unor mijloace audio-vizuale fac posibilă obținerea unui sistem complet de verificare a cunoștințelor.

Un același calculator poate fi folosit la:

- citirea unui item care solicită un răspuns cu „da” sau „nu” printr-o apăsare de buton,
- îi poate ajuta pe elevi să dezvolte strategii diferite de rezolvare a unei probleme;
- poate fi folosit pentru a reda informații tipărite în paginile unei cărți sau pentru a simula explorarea unor fenomene și procese, în dinamica lor;
- a rezolva o problemă pe baza unui algoritm simplu,
- pentru a construi un model prin verificarea rapidă a unui număr mare de cazuri particulare;
- simplu înlocuitor pentru hârtie și creion,
- pentru a face vizibil modul cum schimbarea unor parametri influențează componentele unui sistem;

Se realizează, practic, individualizarea învățării, crește randamentul însușirii conștiente a cunoștințelor prin aprecierea imediată a răspunsurilor elevilor, obligă la cunoașterea integrală de către fiecare elev în parte a întregului material predat, asigură munca activă și progresivă a elevilor. Calculatorul poate juca, în învățare, doar un rol auxiliar, acela de a exemplifica și sublinia, sau preciza, spusele învățătorului. El ar urma să preia numai anumite segmente ale procesului de instruire.

În secvențe de muncă independentă/ diferențiată, calculatorul poate interveni cu succes, deoarece este în stare să modifice ritmul de prezentare a temei în funcție de particularitățile elevilor, să regleze o segmentare mai extinsă sau mai comprimată a temei în funcție de cerințele elevilor, să ofere subprograme diferențiate de sprijin sau de corectare.

Cum este de așteptat, în secvențe de fixare, de exersare, de formare a deprinderilor, care constituie momente de rutină pentru învățător, calculatorul este mai mult decât util.

Folosirea sa pretinde elaborarea unor variante/seturi de programe, adaptabile atât ritmurilor de lucru ale elevilor, cât și etapelor procesului de învățare, care să fie introduse în prealabil în memoria calculatorului. Chiar și în acest caz rămâne o parte de improvizație creativă, de adaptare din mers, imprevizibilă, care nu poate fi preluată integral de către calculator.

Tehnologia Informației și a Comunicațiilor oferă elevilor mari oportunități în direcția cooperării cu colegi, tutori, experți, profesioniști, părinți etc.

Utilizarea calculatorului și a aplicațiilor specifice pentru prezentări grafice sunt foarte avantajoase din următoarele motive:

- diapozitivele pot fi scrise și actualizate rapid;
- pot fi produse efecte sofisticate, chiar și de către neprofesioniști;
- aspectul materialelor distribuite este același cu al imaginilor de pe ecran, ceea ce conferă întregii activități un caracter profesionist;
- sunt mai ieftine.

În aceste condiții, ecranul calculatorului poate fi folosit ca o folie transparentă de retroproiector pentru:

- expunerea principalelor probleme;
- afișarea graficelor și a tabelelor;
- afișarea fotografiilor;
- prezentarea ilustrațiilor și a diagramelor

Exemplificare :

Lecția se desfășoară după tiparul unei lecții obișnuite de geografie, utilizarea calculatorului intervenind în momentul evaluării sau pentru consolidarea cunoștințelor.

Sarcini de lucru:

1. Folosind aplicația „Puncte cardinale”, reprezentați traseul pe care trebuie să-l parcurgă Ionuț pentru ca să ajungă din orașul Alba în localitatea Arieșeni, respectând direcțiile de deplasare date în sensul punctelor cardinale .

2. Localizarea, pe hartă, a formelor de relief; diferențierea principalelor grupe de munți; enumerarea elementelor specifice florei și faunei montane.

Se localizează pe hartă, la calculator aceste forme de relief, insistându-se asupra culorilor convenționale, cu ajutorul cărora se pot diferenția. Se trece la rezolvarea sarcinilor afișate pe monitoare.

Exemplul 1:

Colorează cercul din dreptul formelor de relief, folosind culorile convenționale întâlnite pe harta fizică: Câmpie munte podiș

Exemplul 2:

Completează spațiile punctate folosind cuvintele din paranteză, care se potrivesc:

Munții Călimani sunt munți.....

Cei mai înalți munți din țara noastră se află în grupa munților.....

Munții Banatului fac parte din Carpații.....

Cele mai multe lacuri glaciare se află în grupa munților.....

Munții vulcanici din țara noastră se află în Carpații.....

(Meridionali, Orientali, Retezat-Godeanu, vulcanici, Făgăraș)

Exemplul 3:

Barează răspunsul corect:

Dacă ai fi în mijlocul deșertului fără busolă, după ce te-ai orienta?

- ☐ Soare
- ☐ Steaua Polară
- ☐ Mușchiul copacilor

Dacă ai fi în munți fără busolă, după ce te-ai orienta?

- Soare
- Steaua Polară
- Mușchiul copacilor

Profesorul apelează în mod echilibrat la calculator pentru optimizarea predării-învățării, conform cerințelor metodice și pedagogice. Utilizarea lui la întâmplare, fără obiectiv precis de învățare, neintegrat la momentul oportun în desfășurarea lecției, fără o combinație metodică, nu contribuie la realizarea rezultatelor așteptate ale instruirii.

„Profesorul este cel care trebuie să decidă metodologia folosită în funcție de natura activității desfășurate, de formele de organizare, de mijloacele utilizate, etc. și să coordoneze componentele în relație cu tehnicile de influențare a activității de învățare pe care o desfășoară elevul.” (M. E. Dulama - Didactica Geografică, Ed. Clusium, 1996)

Utilizarea calculatorului în procesul instructiv- educativ contribuie la învățarea activă și de aici la formarea unei gândiri geografice și la formarea capacității intelectuale ale elevilor prin:

- motivația prin stimularea metodelor cognitive
- formarea de trășături active care vizează satisfacția cognitivă, bucuria descoperirii adevărului, speranța rezolvării situațiilor de învățare, atracția pentru geografie.

Concluzionând, pot spune că obiectivul central al educației prin geografie în contextul corelației creativitate - performanță, îl constituie formarea personalității umane astfel ca *tânărul educat să devină managerul propriului proces de educație* și de integrare în realitățile sociale actuale.

„Dacă cineva stăpânește bazele domeniului studiat și dacă a învățat să gândească și să lucreze independent, el își va găsi cu siguranță drumul, și, în plus, va fi bine pregătit pentru a se adapta progresului și schimbării.” (Albert Einstein)

Având libertatea de a căuta, a alege și folosi metodele cele mai adecvate, activitatea didactică nu trebuie să aibă nimic cu șablonismul, cu schematismul, ea trebuie să aibă mereu un caracter creator.

Dacă vom ști să împletim în lecție, în mod firesc, tradiționalul cu modernul, dacă vom reuși să-i facem pe elevi să participe la propria instruire, dacă elevii pe care îi educăm vor ști să descopere anumite adevăruri, dovedește că metodele folosite de noi în procesul instructiv-educativ au fost cele mai potrivite și deci, am ales calea cea mai bună.

BIBLIOGRAFIE

1. „Metodele cognitive ale învățării”, Prof. Univ. Dr. Elena Joița, Învățămintul primar nr. 4 /2003,
2. Curs de pedagogie, Andrei Barna, Georgeta Antohe, Editura Logos, Galați, 2001
3. Octavian Mândruț, Valerica Ungureanu, Ion Mierlă - Metodica predării geografiei în liceu, Edit. Didactică și pedagogică, București, 1982
4. Dumitru Salade - Educație și personalitate, Polirom, București, 2001
5. M.E. Dulama – Didactica Geografică, Ed. Clusium, 1996

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

*Prof. inv. preșcolar Balea Livia-Valentina
Școala Gimnazială Avram Iancu Abrud/Gpp Nr.1 Abrud*

GRUPA: mare

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: Când, cum și de ce se întâmplă?

DENUMIREA PROIECTULUI: Pe covor de frunze călătorim, / Povești de toamnă noi descoperim

TEMA SĂPTĂMÂNII: Toamna când sosește, / Naturii aur dăruiește

TEMA ACTIVITĂȚII: „Pietrele lui Aston” de Lotta Geffenblad

ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITĂȚII INTEGRATE: DLC+DEC (lect.educ + desen)

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

Mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute;

Premise ale citirii și scrierii, în contexte de comunicare cunoscute

Ascultarea activă a mesajului pentru înțelegerea și receptarea lui (comunicare receptivă);

Exprimarea orală a mesajului, a emoțiilor etc. (comunicare expresivă)

COMPORTAMENTE VIZATE:

Ascultă povești și povestiri scurte;

Înțelege mesaje simple;

Participă, cu interes și cu plăcere, la activitățile în limba română;

Mâzgălește/lasă urme pe hârtie cu un scop și descrie ce a desenat/scriș;

SCOPUL ACTIVITĂȚII: Formarea priceperilor și deprinderilor de a înțelege un text; Dezvoltarea capacității de a face predicții;

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O1 - Să asculte cu atenție textul poveștii „Pietrele lui Aston” de Lotta Geffenblad;

O2 - Să identifice cine este personajul principal al poveștii „Pietrele lui Aston” de Lotta Geffenblad;

O3 - Să răspundă corect la întrebări despre textul poveștii „Pietrele lui Aston” de Lotta Geffenblad;

O4 - Să elaboreze corect coperta cărții „Pietrele lui Aston” de Lotta Geffenblad;

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee: conversația introductivă, explicația, jurnalul cu dublă intrare, conversația euristică, predicția, povestirea, expunerea, demonstrația, exercițiul, problematizarea, conversația de încheiere;

Mijloace de învățământ: săculeț cu diferite pietre, cartea „Pietrele lui Aston” de Lotta Geffenblad;

Forme de organizare: frontal, individual.

BIBLIOGRAFIE:

- Curriculum pentru educație timpurie 2019;
- Suport pentru explicarea și înțelegerea unor concepte și instrumente cu care operează curriculumul pentru educație timpurie, 2019;
- Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea copiilor de la naștere la 7 ani;

SCENARIUL DIDACTIC

Nr. Crt.	Etapale activității	Conținutul științific	Strategii didactice		Evaluare / Metode și indicatori
			Metode și procedee	Mijloace de învățământ	
1.	Moment organizatoric	-Aerisirea sălii de grupă; -Aranjarea scăunelilor în formă de semicerc; -Pregătirea materialului didactic; -Intrarea ordonată a copiilor în sala de grupă;			- Observarea comportamentului copiilor
2.	Captarea atenției	-Copiii vor fi invitați să introducă pe rând, câte o mână într-un săculeț din pânză, în care au fost așezate câteva pietre de diferite mărimi și texturi. - „Ce se află în săculeț?” -Copiii trebuie să identifice pietrele și să le compare spunând cât mai multe asemănări și deosebiri între acestea.	Conversația introdusivă Observația Exercițiul 1	Săculeț cu pietre	- Observarea sistematică a comportamentului copiilor
3.	Anunțarea temei și a obiectivelor	-De ce credeți că v-am adus aceste pietre? -Astăzi o să vă spun povestea „Pietrele lui Aston” de Lotta Geffenblad; -Despre ce credeți că va fi vorba în poveste? Pe ce vă bazați?	Conversația euristică Predicția	Cartea „Pietrele lui Aston”	-evaluare orală
4.	Prezentarea noului conținut și dirijarea învățării	-Le voi reda povestea pe un ton adecvat și cu o intonație potrivită. -În timp ce o să le citesc o să mă opresc de câteva ori pentru a introduce câte o predicție: Voi ce părere aveți, ce este Aston? De ce s-a oprit Aston? Ce credeți că se va întâmpla în continuare? De ce credeți că va lua Aston piatra acasă? Ce credeți, și-a lăsat Aston pietrele la mare? Ce credeți că avea Aston în cutia de chitară?Pe ce vă bazați? Voi ați fi renunțat la pietre? Cum se simt pietrele? -La sfârșitul poveștii o să discut împreună cu copiii despre personajul principal, Aston: Aston, personajul	Conversația Povestirea Expunerea Jurnalul cu dublă intrare Exercițiul Predicția Explicația		- Observarea comportamentului copiilor -evaluare orală -aprecieri asupra răspunsurilor copiilor

		cărții (un cățel) nu trece indiferent pe lângă pietrele care, biete, sunt singure și suferă din cauza frigului. Aston își folosește căciula pentru a le încălzi și le duce acasă unde găsește pentru fiecare un culcuș cald. Sufletul mărinimos a lui Aston se vede în privirea lui, în modul în care își orientează trupușorul către fiecare piatră singuratică și rece pe care o întâlnește, în felul în care atinge și poartă la piept micuțele pietre, în efortul pe care îl depune pentru a le înveli sau a le face baie. La sugestia părinților, Aston își pune dragele pietre într-o cutie și le duce în excursie la mare, unde multe alte pietre se bucură de lumina soarelui, de apă și nisip. După ce reflectează la sugestia tatălui de a le lăsa în compania tovarășelor lor, Aston se întoarce la părinții care așteptau cu nerăbdare decizia micuțului lor. Mult îndrăgitul personaj își arată încă o dată empatia și demonstrează că această calitate depășește granițele unei situații. „Cutia nu-i chiar goală, spuse Aston. Am luat un băț, mi-a fost așa milă de el...Era atât de singur! Aici sunt numai pietre...”	Conversația		- Formularea răspunsurilor la întrebări - Observarea comportamentului copiilor -evaluare orală
5.	Asigurarea retenției și a transferului	-Cum s-a numit povestea? -Care credeți că este mesajul acestui text? -De ce colecționa Aston? -Voi vă simțiți singuri vreodată?	Conversația Problematicizarea		-aprecieri asupra răspunsurilor copiilor
6.	Obținerea performanței	-Se realizează prin folosirea tehnicii „Desenează coperta”! (lucrează pe melodia Simfonia Pietrelor);	Exercițiul Explicația	Fișe de lucru, creioane, culori, laptop	Rezolvarea corectă a sarcinilor de lucru
7.	Evaluarea	-După ce fiecare copil va desena coperta cărții așa cum și-o imaginează, o să le arat coperta pentru a descoperi ce era de fapt, Aston și cum arăta cartea.	Conversația Explicația	Cartea „Pietrele lui Aston”	-evaluare orală
8.	Încheierea activității	-Se fac aprecieri verbale individuale și generale asupra desfășurării activității. -Se împart recompense copiilor, pietre pentru a le picta și a avea grijă de ele asemenea lui Aston.	Conversația de încheiere	-pietre de diferite mărimi	-Aprecieri pozitive asupra acțiunilor copiilor și asupra răspunsurilor corecte

TIPURI DE PIETRE DESENEAZĂ COPERTA!

PICTURĂ PE PIETRE

ACTIVITATE MATEMATICĂ

JUCĂRII MUZICALE

MODALITĂȚI DE REALIZARE A EDUCAȚIEI PATRIOTICE ÎN GRĂDINIȚĂ „ROMÂN CA TINE SUNT ȘI EU”

Prof.înv. preșc. Paven Rodica, G.P.P. „Piticot” Cîmpeni

Pentru poporul român, folclorul este cel mai important depozit a tot ceea ce înseamnă tradiție, obicei, artă, acestea fiind izvorâte din rădăcinile istoriei.

O soluție pentru a ne păstra identitatea nealterată este păstrarea tradițiilor și cultivarea acestora în mințile și inimile generațiilor care se succed pe acest tărâm. Astfel, copiii trebuie familiarizați de mici cu istoria neamului, educându-i în spiritul respectului față de aceste tradiții și păstrarea acestora.

Preșcolarii trebuie învățați că istoria neamului românesc este ea însăși o lecție de viață, voință și iubire. Pornind de la această idee am desfășurat în grădiniță, împreună cu preșcolarii un proiect educațional „Român ca tine sunt și eu”, cu scopul de a cunoaște însemnătatea zilei de 1 Decembrie 1918 și ale consecințelor actelor istorice îndeplinite atunci asupra poporului român.

Unirea de la „1 Decembrie 1918” reprezintă evenimentul principal al istoriei României. Aceasta a însemnat pentru români împlinirea speranțelor de a uni într-un singur stat toate teritoriile locuite majoritar de români. Ziua de 1 Decembrie 2019 va fi în acest an cu totul specială, având în vedere că se vor împlini 101 de ani de la Marea Unire.

Pe parcursul acestui proiect am urmărit:

- Cunoașterea semnificației zilei de 1 Decembrie și evocarea acestei sărbători naționale în creații artistice;
- Dezvoltarea unor sentimente de dragoste pentru limba și cultura poporului nostru;
- Facilitarea schimbului de experiență între cadrele didactice participante, privitor la însușirea de tehnici și metode de lucru în descoperirea potențialului artistic al copiilor preșcolari din toate grupele din grădiniță;
- Valorificarea potențialului artistic al preșcolarilor, dezvoltarea imaginației, creativității și aptitudinilor acestora.

Prin acest proiect, am dorit să marcăm ziua de 1 Decembrie, Ziua Națională a României, prin organizarea unor activități care să evoce marea sărbătoare a românilor. România, țara noastră, s-a făurit cu mari jertfe, cu viața a zeci și sute de mii de viteji, să nu-i uităm și să-i slăvim din toată inima noastră. Noi, dascălii, avem datoria morală de a-i face pe copii să înțeleagă semnificația acestei zile importante; prin povestiri istorice și activități interesante, să trezim copiilor sentimente de mândrie și prețuire a istoriei neamului românesc, să descopere valori morale ale poporului: dragoste de țară, eroism, vitejie, bunătate.

Activitățile s-au desfășurat pe mai multe ateliere (fiecare sală reprezentând un atelier), începând de la Atelierul 1, unde s-au întâlnit toate grupele îmbrăcate în costume populare și am urmărit o scurtă istorioară despre Marea Unire de la Alba-Iulia din 1 Decembrie 1918, purtând și discuții libere cu copiii pe tema prezentată. Preșcolarii au fost apoi împărțiți pe grupe și fiecare grupă după ce și-a terminat activitatea în atelierul unde a lucrat, s-a deplasat în alt atelier deschis special pentru copii, realizând cu interes temele propuse.

ATELIER 1: Semnificația zilei de 1 Decembrie

„Românași și româncuțe”-realizare machete

ATELIER 2: „Mândru mi-s că sunt român”

Decorarea costumului popular cu diferite motive tradiționale

ATELIER 3: „Patria mea e România”

Confecționarea de lucrări artistico-plastice dedicate zilei de 1 Decembrie.

ATELIER 4: „Roșu, galben și albastru”

Realizarea de ecusoane pentru Sărbătoarea Națională.

Activitățile din cadrul proiectului s-au finalizat prin întâlnirea tuturor copiilor în Atelierul 1 (după ce au trecut prin celelalte ateliere) și defilarea acestora în costume populare, intonând Imnul Național „**Deșteaptă-te române!**”.

BIBLIOGRAFIE:

1. Revista învățământul preșcolar - „Educația în anul 2000”, București, Editura CORESI, 2000;
2. Psihopedagogie specială - „Note de curs pentru institutori - învățământ primar”;
3. Văideanu George, „Educația la frontiera dintre milenii”, București, Editura Politică, 1988.

PROIECTAREA ȘI ORGANIZAREA ACTIVITĂȚILOR DIDACTICE

Prof. Pașca Adriana, Școala Gimnazială „Vasile Goldiș” Alba Iulia

Învățământul modern preconizează o metodologie axată pe acțiune, operatorie, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității. „Activ” este elevul care depune efort de reflecție personală, interioară și abstractă, care întreprinde o acțiune mintală de căutare, de cercetare și redescoperire a adevărilor, de elaborarea a noilor cunoștințe.

Pentru a răspunde nevoilor fiecărui elev, este importantă proiectarea și organizarea activităților de învățare prin cooperare, ținând cont de o varietate de factori și de situații. Astfel, elevilor cu nevoi speciale, dar și celor proveniți din medii diferite, li se dă ocazia de a colabora în cadrul unui grup, astfel încât grupul să își atingă scopul, ceea ce reprezintă unul dintre cele mai benefice aspecte ale învățării prin cooperare. Un alt aspect important de luat în seamă este faptul că trebuie să se pornească de la a-i determina pe elevi să se cunoască și să se respecte mai întâi, și abia apoi să se proiecteze activități de învățare prin cooperare. Pentru a evita situațiile în care cooperarea în interiorul grupului poate avea de suferit din cauza diferențelor culturale, profesorul trebuie să îi facă pe elevi să înțeleagă normele culturale ale diferitelor grupuri etnice, determinându-i să conștientizeze punctele tari și deprinderile cu care colegii lor de grup contribuie la reușita sarcinii de lucru, indiferent de mediul din care provin sau de dizabilități.

Modelul de predare și învățare are la bază următoarele principii:

- Învățarea înseamnă căutarea înțelesului. Prin urmare, învățarea trebuie să pornească de la lucrurile în jurul cărora elevii încearcă să construiască semnificații.
- Semnificația necesită atât înțelegerea întregului, cât și a părților care intră în componența întregului. Astfel, procesul de învățare se focalizează pe conceptele primare, nu pe date izolate.
- Pentru a preda bine, trebuie să înțelegem modelele mentale pe care elevii le folosesc pentru a percepe lumea și premisele de la care pornesc pentru a sprijini aceste modele.
- Scopul învățării este ca individul să-și construiască propriile semnificații, nu să memoreze răspunsurile „corecte” și să îngurgiteze semnificațiile date de alții. Pentru că elevii folosesc cunoștințele pe care deja le dețin (chiar dacă unele concepte pot fi incomplete sau bazate pe idei preconcepute), cadrele didactice trebuie să înceapă fiecare lecție scoțând la suprafață conceptele deja dobândite ale elevilor, antrenându-i astfel în învățare, punându-le întrebări și pregătind terenul pentru completarea vechilor cunoștințe cu altele noi.

Știind că elevii învață prin construirea sensului, explorând și întrebând, cadrele didactice trebuie să încurajeze acest tip de activitate și pentru că explorarea este un tip de activitate care poate fi modelată și perfecționată, cadrele didactice ar trebui să le arate elevilor cum să investigheze, să pună întrebări, să caute și să examineze informația. În final, din moment ce procesul de învățare ne schimbă vechile idei și lărgeste capacitatea de a reține noi lucruri, elevii trebuie încurajați să reflecteze asupra celor învățate, să examineze implicațiile, să le aplice într-o manieră folositoare și să-și modifice înțelegerea față de un anumit subiect.

O modalitate eficientă pentru a motiva elevii să participe activ este să formulăm sarcini de învățare pe gustul fiecăruia. Sarcinile de învățare și mai ales tipurile de întrebări pe care le adresăm elevilor definesc hotărâtor atmosfera din sala de clasă. Acestea stabilesc ce este mai important; cum se definesc conceptele de corect și greșit și cine și ce constituie surse de informații și cunoștințe. Întrebările care limitează răspunsul elevului la simpla repetare a ceea ce s-a spus informează implicit elevul că propriile lui idei sunt inutile. Întrebările care invită elevul să anticipeze, să ghicească, să reconstruiască, să-și imagineze, să creeze sau să cântărească avantaje și dezavantaje adâncesc nivelul de gândire și implicit cel de implicare al elevului și îl învață că propriile lui idei sunt valoroase. Astfel, și el se va simți valoros, util și va participa cu mai multă plăcere la lecție. Întrebările care stimulează gândirea la un nivel superior cer ca elevii să interpreteze și să analizeze informațiile, să sintetizeze ideile, să reconstruiască și să traducă reprezentările mintale în cuvintele lor, să evalueze sau să aplice aceste construcții în procesele ulterioare de învățare. Este important să

înțelegem că elevul care, efectuând sarcina de învățare, gândește, exprimă idei originale și colaborează cu colegii de clasă, este implicat activ și tot ce ne rămâne de făcut este să încurajăm și să apreciem această atitudine.

Bibliografie:

Cerghit, I., Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, Editura Aramis, București, 2002.

Ionescu, M.; Chiș, V., Strategii de predare și învățare, Editura Științifică, București, 1992.

DESPRE IGIENA AERULUI (III)

Prof. Poptelecan Călin, Liceul Teologic Greco-Catolic Blaj

Pentru a evita acțiunea nocivă directă sau indirectă a poluanților asupra organismului uman și implicit asupra populației, s-au elaborat o serie de măsuri de prevenire și combatere a poluării aerului. Aceste măsuri se împart în două mari categorii: medicale și nemedicale.

Prin măsuri medicale se înțelege acele norme elaborate și aplicate de medici și constau în stabilirea unor limite de concentrație maximă admise. Realizarea studiilor se face după îndelungi observații, investigații asupra unor organisme animale. Raportarea se face în general la două valori ale concentrației și anume: concentrații maxime momentane respectiv concentrațiile care nu pot fi depășite nici un moment, concentrații medii. Aceste determinări în funcție de timpul în care se fac pot fi zilnice, săptămânale, lunare, anuale. Este importantă respectarea concentrațiilor în interiorul localităților mai ales la locul de respirație al oamenilor.

Măsurile nemedicale sunt aplicate de alte categorii profesionale ca arhitecții, inginerii putând fi: utilizarea unor combustibili cu un conținut mai redus de poluanți, asigurarea unor arderi complete pentru reducerea nivelului de poluare, autocontrolul concentrației poluanților eliminați la nivelul emisiilor, interzicerea construirii de locuințe în zona de protecție a unităților de copii, a terenurilor de sport și a unităților medicale cu paturi, sau înlocuirea combustibililor inferiori și cu emisii ridicate pentru încălzirea locuințelor cu alții de calitate superioară.

În mod curent aerul conține o serie de germeni aerobi, sub formă vegetativă sau sporulată, saprofiți, cu un anumit număr de și o anumită dispunere în atmosferă. Ca urmare numărul lor scade în straturile superioare ale atmosferei dar crește de exemplu în încăperile închise, colectivitățile umane și în apropierea solului. Nu trebuie să neglijăm și omul care poate elimina în anumite momente ale bolii agenți patogeni în exterior dar cu un grad ridicat de risc pentru că deși el este purtător, se află în societate și în acest fel îi poate disipa contaminând și alți oameni (fig.1).

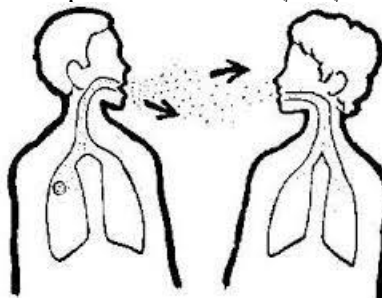

Fig.1 Transmiterea tuberculozei de la om la om

De asemenea trebuie avut în vedere și faptul că există oameni sănătoși purtători de germeni patogeni așa-ziși purtători sănătoși. În cazul acestora se pot contamina cu germeni patogeni, dar nu dobândesc boala deoarece au câștigat imunitate în urma unei îmbolnăviri anterioare sau prin vaccinare, câștigând de asemenea imunitate. Și așa ziși purtători sănătoși pot fi de două feluri: permanenți și intermitenți. Dintre aceștia cei mai periculoși, deoarece pot fi supuși unor analize

exact când nu elimină germeni, ca apoi să elimine din nou germeni infectând alți indivizi cu care vin în contact.

Ținând cont de importanța aerului în transmiterea unor boli infecțioase se identifică o serie de măsuri de prevenire și implicit de combatere. Aceste măsuri se adresează înainte de toate sursei și se realizează prin izolarea persoanelor în unități de specialitate sau chiar la domiciliu când starea nu este gravă, autoizolare chiar în cazul gripei sau virozelor respiratorii. De asemenea trebuie analizată și luată în considerare ipostaza în care anumiți indivizi intră în colectivități, cum ar fi creșe, grădinițe, școli și presupune eliberarea a ceea ce cunoaștem sub denumirea de „adeverință medicală” că nu sunt purtători de germeni. Este important ca în cazul unor epidemii să se evite frecventarea cinematografelor, teatrelor, sălilor de concert.

O măsură importantă în acest sens este dezinfectia aerului, care se poate realiza prin metode fizice și chimice. Metoda cea mai uzuală pentru dezinfectia aerului este cu ajutorul radiațiilor UV care exercită o puternică acțiune antibacteriană, ea putând utilizată în incinte fără prezența omului, deoarece radiațiile ultraviolete au și unele acțiuni nocive. Dar se pot utiliza însă și fără a scoate oamenii din încăpere dacă aerul din încăperea, camera respectivă este aspirat într-o încăpere în care există un generator de ultraviolete prin fața căruia este trecut aerul care mai apoi este reintrodus în camera de unde a fost aspirat, metoda aplicându-se mai ales în cazul instituțiilor în care se află copii. Altă categorie de metode o reprezintă cele chimice care constau în utilizarea unor substanțe cu acțiune antibacteriană, de asemenea fie în prezența sau după caz în absența oamenilor în funcție de substanța utilizată. Substanțele cu caracter iritat sau chiar toxic cum este cazul formolului, în asemenea ipostază dezinfectia se realizează fără oameni în încăpere. Substanțele realizează o răspândire sub formă de aerosoli care venind în contact direct cu germeni patogeni îi distrug. Se mai pot utiliza diverse esențe cum ar fi cea de brad sau de eucalipt care pe lângă efectul dezinfectant realizează și un miros plăcut în încăpere.

O altă modalitate o reprezintă ventilația făcută cu ajutorul rece și uscat de afară care distruge germenii și o măsură care desigur ține mult de educația sanitară e reprezentată interzicerea expectorației pe jos și folosirea batistei în caz de strănut și chiar tuse.

Bibliografie selectivă:

1. Mănescu S., Tănăsescu Ghe., Cucu M., Igiena , Ediția a II-a Editura Medicală, București, 1996.
2. Poll N., Șerban A., Noțiuni fundamentale de igienă, vol I., Editura Imprimeria Coresi, București ,1998.
3. Vlaicu B., Sănătatea mediului ambiant, Editura Brumar, Timișoara, 1996.
4. Legea nr.100/1998, privind asistența de sănătate publică
5. www.google.co
6. www.wikipedia.com

NATURA, DRAGOSTEA MEA, PENTRU O VIAȚĂ SĂNĂTOASĂ

Prof. Turcu Iuliana, Școala Gimnazială „Vasile Goldiș” Alba Iulia

Natura își are legile ei pe care trebuie să le respectăm cu sfințenie. A i le încălca înseamnă a profana puritatea constituirii acestora încă de la începuturi. Dacă ne punem câteva întrebări, ca de exemplu: câte mări și oceane mai sunt pure ca odinioară, sau câtă vegetație mai încântă simțurile noastre, nu putem să dăm un răspuns, aceasta pentru că în ultimii ani au apărut semnale alarmante.

Existența planetei noastre este amenințată de tot felul de fenomene specifice civilizației moderne, care în înaintarea ei către progres, rămâne conștient sau inconștient indiferentă la urmările cuceririlor științei și tehnicii moderne, deși aceste urmări sunt destul de vătămătoare și chiar fatale Pământului!

Cum bine au observatologii, omul este singura ființă care își distruge mediul în care trăiește. De ce? Răspunsuri ar fi multe: lipsa educației, incultura, inconștiența, fac din om cel mai

mare inamic natural al planetei. Omul încă nu a învățat, sau mai bine spus a uitat să trăiască în armonie cu natura.

De aceea, este necesară o educație ecologică care poate fi făcută, mai ales prin intermediul școlii.

„Pe copil îl educă tot ce îl înconjoară: câmpul, pădurea, râul, marea, munții, rândunelele, cucul. Faceți tot posibilul ca și copiii dumneavoastră să iubească tot ce-i înconjoară, pentru că fără dragoste față de natură și animale, omul nu poate să simtă din plin, ceea ce numim, cu cel mai minunat dintre cuvinte – VIAȚA.” (C. Mihăiescu)

Natura reprezintă cea mai frumoasă și cea mai importantă creație a lui Dumnezeu.

Natura, în sens larg, este echivalent cu lumea materială, universul fizic, universul material sau, simplu, univers, sau în termeni populari Mama natură; fenomenele lumii înconjurătoare, lumea anorganică și organică. De asemenea, se referă la ceea ce numim sălbăticie (animale sălbatice, stânci, păduri, ape) și în general acele lucruri ce nu au fost alterate cu sau fără știință de om (sau care persistă indiferent de acțiunea acestuia).

Într-adevăr, frumusețile mediului natural și peisajele amețitoare abundă, ne sensibilizează și ne fac să fim curioși, să-i descoperim tainele și să dorim să trăim acel moment al „privești superbe”.

Educația ecologică, componentă a „noilor educații” își propune să conducă pe elev spre formarea unui punct de vedere mai obiectiv asupra realității, să-l incite la participare, să devină conștient de viitor, de faptul că viața generațiilor viitoare, calitatea ei, depinde într-o mare măsură și de opțiunile sale.

Dreptul la un mediu ambiant sănătos, depoluat fizic și moral, este un drept elementar al fiecăruia dintre noi. Pentru aceasta orice cetățean trebuie să se informeze și să fie informat.

Este esențial ca omul să fie educat în spiritul respectului pentru mediul înconjurător, pentru ca el să devină conștient că nu este stăpânul naturii, ci parte integrantă a acesteia. Elevii trebuie educați în sensul dobândirii unui sistem de valori care să le permită să înțeleagă că problema numărul unu a omenirii este cea a protecției mediului, de rezolvarea căreia depinde însăși existența speciei umane.

Pentru educația ecologică, de mare importanță este contactul nemijlocit al elevilor cu natura unde descoperă perfecțiunea și frumusețea desăvârșită a acesteia, dar și fragilitatea mecanismelor naturale, devenind în acest mod mai responsabili atât față de natură cât și în raport cu propriul lor comportament. Deci educația ecologică, ca și componentă a „noilor educații”, își propune să-l conducă pe elev spre formarea unui punct de vedere mai obiectiv asupra realității înconjurătoare, „să-l incite” la participarea activă, să-l determine să devină conștient de viitor și de pericolele multiple care amenință însuși acest viitor, să-l ajute să înțeleagă bine că viața sa ca și a generațiilor viitoare, calitatea ei, depinde într-o mare măsură și de opțiunile sale. Cu aceste cuvinte, educația ecologică își propune crearea unui alt tip de personalitate umană energică și responsabilă, chiar de la o vârstă fragedă, aptă să răspundă provocărilor lumii contemporane și viitoare, capabilă să-și construiască o viață curată într-o lume curată.

Într-o lume tot mai grăbită, în care timpul pare „a nu mai avea răbdare”, natura își cere drepturile. Nimic nu este prea mult când este vorba despre sănătatea noastră și a mediului în care trăim.

Pe copii trebuie să-i învățăm că pacea, sănătatea și natura sunt bunurile cele mai de preț ce trebuie apărute deopotrivă.

Să le formăm copiilor o gândire interdisciplinară, cu bătaie lungă, predictivă, la scară planeară, legată de păstrarea nealterată a naturii, care este bunul generațiilor viitoare.

Sensibilitatea elevilor la problemele de mediu, dându-le astfel șansa de a-și construi o lume mai bună, curată și sănătoasă, am dezvoltat-o prin activități de felul:

- observații directe pe teren;
- alcătuirea de portofolii, plecând de la observațiile directe și de la analiza unor documente tehnice;
- discuții de grup cu sau fără participarea unor experți;

- strângerea deșeurilor ;
- studii de caz;
- implicarea în unele proiecte .

S-au desfășurat lecții de științe, de educație plastică, de educație tehnologică în parc, pădure, prin care elevii au ajuns la convingerea că mediul natural trebuie apărat în toate zilele fiecărui an, în fiecare clipă a fiecărei zile, de către toți locuitorii planetei. Activitățile desfășurate cu elevii în cadrul educației pentru protejarea mediului înconjurător au contribuit la dezvoltarea conștiinței elevilor de a proteja natura, pentru a ne bucura de un mediu cât mai curat ca țara integrată în Uniunea Europeană.

Orice copil poate deveni un prieten al naturii, cu condiția să respecte natura. Aceasta înseamnă azi, mai mult ca oricând, s-o privească în calitate de adevărat ecolog-cetățean, cu gândul refacerii ei. Natura are nevoie de prieteni. Nu mila față de viețuitoare, ci respectul este necesar unei adevărate prietenii cu natura.

Noi, cadrele didactice trebuie să educăm copiii în așa mod, încât să îi sensibilizăm, să îi facem să-și dorească să crească într-un mediu sănătos și curat și să ajute atât cât pot ei la realizarea acestui lucru. Copiii trebuie să înțeleagă că ei sunt viitorul țării, „oamenii mari” de mai târziu, care-și pot construi încă de pe acum, un mediu în care să crească fericiți și sănătoși. Prieteni ai naturii să fie mereu, să protejeze mediul înconjurător! Pământul nostru suferă. Să întindem o mână de ajutor Planetei Albastre! Secolul care va veni va fi poate mai curat sau, poate, nu va fi deloc!

Trăim într-o țară binecuvântată cu frumuseți cum rar întâlnești: munți ale căror creste sfidează norii; dealuri line, pe care privirea se odihnește sub imperiul atâtor culori; câmpii întinse, deschise ca sufletul celor care le locuiesc ... toate, străbătute de ape repezi, iuți, aprige- ca Oltul- sau liniștit curgătoare - ca fratele-i Mureș. Avem lacuri - ochiuri albastre, senine ca cerul, sub care domnesc tauri adânci, vrăjite; stânci sculptate de vânt, vulcani nici pe departe periculoși precum Vezuviul, codri prietenoși și viețuitoare atât de variate, desprinse parcă din pagini de literatură. Un buchet minunat de flori, strâns într-o panglică albastră, discret muiat în Marea Neagră..., aceasta este țara mea!

Iubim mult aceste minunății! Dar, din păcate, natura este din ce în ce mai afectată de activitățile omenești. Acestea au ca efect transformarea mediului natural, uneori până la degradarea sa. Degradarea continuă a mediului ne obligă să luăm atitudine, până nu e prea târziu, să dezaprobam starea de fapt și să luptăm pentru candoare, puritate, frumusețe, căci unica speranță rămâne natura.

Copiii trebuie să înțeleagă că a venit momentul ca omul să încheie pace cu natura, o pace avantajoasă pentru „ambii combatanți”.

Școala de azi, școala de mâine are sacra misiune, printre altele, să-i învețe pe elevi să trăiască frumos și sănătos. Dreptul de a avea un mediu sănătos este un drept fundamental al fiecărei ființe umane. Înscriindu-se în registrul bogat al „noilor educații”, educația ecologică permite deschiderea școlii spre problematica lumii contemporane.

Adevărata educație în materie de ecologie își va atinge scopul când elevii, tânără generație va fi convinsă de necesitatea ocrotirii naturii și va deveni factor activ în acțiunea de împăcare a omului cu natura, pentru a nu se ajunge la vorbele lui Ștefan Milieu: „Dacă nu vom gospodări cu înțelepciune rezervele planetei și nu vom ocroti natura, vom rămâne în cele din urmă singuri pe o planetă pustie.”

Dacă elevii, cresc astăzi în spiritul ecologiei, poate că mâine Terra va deveni mai curată, mai verde și mai veselă, iar o lecție bine învățată în copilărie, în școală, se transformă în deprindere pentru un adult.

Bibliografie:

Ion Drăgan, Pavel Petroman- „Educația noastră cea de toate zilele“, Editura EUROBIT, Timișoara 1992;

Anca Neagu - „Terra-planeta vie“, Casa Editorială Regina, Iași, 2002;

Maria Ungureanu - „Educația ecologică a micilor școlari”.